1893 80 років 1973
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 35. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 22-го ЛЮТОГО 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK FRIDAY, FEBRUARY 22, 1974 No. 35. VOL. LXXXI.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ВІДЗНАЧАЄ СВОЄ 80-РІЧЧЯ ПРИСВЯТОЮ ПІОНЕРАМ СВОЄЇ 15-ПОВЕРХОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ БУДІВЛІ. ВЛАДИКИ НАШИХ ЦЕРКОВ, ЧЛЕНИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС ТА РЕПРЕЗЕНТАНТИ УРЯДУ І ГРОМАДСЬКИХ УСТАНОВ ЗАПОВІЛИ СВОЮ УЧАСТЬ У ВРОЧИСТОСТЯХ ПРИСВЯТИ

Палата Репрезентантів проголосувала збільшити шкільну допомогу для ветеранів

Вашингтон. — Палата Репрезентантів у вівторок, 19-го лютого, проголосувала збільшити на 13.6 відсотків фінансову допомогу, яку ветерани одержують на продовження студій. 382 конґресмени голосували за цим законопроєктом ,а ніхто не голосував проти. Згідно з цим проєктом, самітні ветерани замість теперішніх 220 долярів одержували б місячно 250 дол. Ветерани, які мають одну особу на утримуванні, діставали б замість 261 долярів 297 долярів. Місячна допомога для ветеранів, які мають дві особи на утриманні, зросла б з теперішніх 298 долярів до 330 долярів, а за кожну додаткову особу ветеран одержував би ще по 20 дол. Законопроєкт також полегшив вимоги для тих ветеранів, які хочуть скористати із цієї федеральної допомоги. Нові суми допомоги ввійдуть в життя 30-го червня ц. р., якщо Сенат теж погодився на цей законопроєкт. Підвищки стосуються тих ветеранів, які відбували військову службу між червнем 1966-го року та листопадом 1973-го.

Відбувається чергова арабська вершинна конференція

Бейрут, Ливан. — Тут одержано повідомлення, що між президентом Єгипту Анваром ель-Садатом і лівійським лідером Муаммаром ель-Кадафі полагоджено існуюче непорозуміння. Обидва лідери, досягнувши між собою порозуміння, виїхали до Савдійської Арабії, де у Ріядг почалася 20-го лютого „вершинна конференція" з савді - арабським королем Файсалем. З арабських кіл інформують, що ця зустріч арабських лідерів є особливої ваги, бо йдеться тут про зустріч речників цілком протилежних політичних філософій в арабському світі. Король Файсаль є представником арабського консерватизму, а полковник Кадафі є речником молодого арабського націоналістичного революційного руху з наголосом на панарабізм.

РОЗГОРТАЄТЬСЯ КОНВЕНЦІЙНА ЧЛЕНСЬКА КАМПАНІЯ УНС

З початком цього подвійного важливого року: ювілейного і конвенційного розпочалася нова, інтенсивна кампанія з подвійною метою: придбати 3,000 нових членів та довести загальне число членів Українського Народного Союзу до круглої суми 90,000.

Кампанія триватиме до кінця квітня, а її вислід буде проголошений, признання висловлене та нагороди вручені на самій же 28-ій Конвенції УНС, яка розпічнеться 20-го травня ц. р. у Філядельфії.

З кінцем січня був проголошений перший список переможців в цій кампанії. Впродовж першої половини лютого зайшли в ній значні зміни, що вказує, що змагання розгортаються й нові переможці заступають, можливо тільки часово, попередніх.

Часу багато немає, бо змагання добігає вже своєї половини. Тому можна сподіватися, що вже не кожний місяць, чи тиждень, але кожний день приноситиме нові визначні здобутки поодиноких змагунів, а їх число постійно буде збільшатися. Окрему активність виявляють новообрані конвенційні делеґати, здобуваючи при цьому свою обов'язкову „делеґатську десятку" членів.

Як відомо з раніших проголошень, не лише самі організатори членів, але також і новозабезпечені члени УНС мають змогу, при щасті, здобути великі нагороди. Це буде можливим тільки для тих, які підпишуть членську аплікацію до кінця квітня цього року. Тому, хто бажає випробувати своє щастя, а при тому придбати кожному конечно потрібне життьове забезпечення, повинен негайно звернутися до місцевого відділового секретаря чи організатора УНС, який допоможе ще перед закінченням квітня у забезпеченні в УНСоюзі.

ЗМАГУНИ ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНОЇ КАМПАНІЇ В ТОЧКОВІЙ СИСТЕМІ ЗА ЧАС ВІД 1 СІЧНЯ ДО 15 ЛЮТОГО 1974 РОКУ

1. Змагуни Відділів, які нараховують менше чим 75 членів:

Відд.	Ім'я і Прізвище	точок
492	Марія Юзик	190
322	Андрій Кійбіда	165
502	Данило Марцинюк	134
478	Михайло Ополько	80
416	Катерина Онуфрик	70
140	Іван Сепич	60
169	Василь Стефурин	56
339	Михайло Романик	44
272	Теодор Литвин	42
421	Бернард Корчинський	40

2. Змагуни Відділів, які нараховують від 76 до 150 членів:

Відд.	Ім'я і Прізвище	точок
200	Іван Пригода	141
460	Павло Сахаревич	115
339	Василь Корук	84
489	Микола Шпитко	84
236	Михайло Скерпон	64
165	Марія Пелехата	54
450	Евстахія Мілянич	48
454	Євфемій Омельченко	37
157	Володимир Матичак	32
285	Олекса Скибицький	32

3. Змагуни Відділів, які нараховують 151 і більше членів

Відд.	Ім'я і Прізвище	точок
147	Іван Готцайлюк	187
240	Михайло Кігічак	131
465	Текля Мороз	131
5	Микола Хоманчук	123
133	Ярослав Леськів	108
94	Роман Татарський	102
345	Михайло Каркоць	102
47	Анна Гарас	94
158	Александер Саноцький	93
217	Теодор Кубарич	82



УКРАЇНСЬКА БУДІВЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ПРОГРАМА ПРИСВЯТИ

Джерзі Сиґі. — Український Народний Союз, найстарша і найбільша українська установа у вільному світі, зустрічає цієї п'ятниці, 22-го лютого 1974, своє 80-річчя врочистою присвятою своїм основоположникам і піонерам та трудівникам своєї могутньої 15-поверхової Української Будівлі при 30 Монтґомері вулиці над Гудсоном в Джерзі Сиґі, в безпосередньому віддаленні від зупинки підземної залізниці „Ексчейндж Плейс". Врочистість почнеться точно о год. 12-ій вполудне перед входом до Будівлі і в ній вже заповіли свою участь запрошені представники федерального, стейтового і міського урядів та представники наших Церков і американських і українських установ. Започаткує програму спів американського, канадського й українського національних гимнів, що їх усіх відспівають в українській мові працівники Головної Канцелярії УНС і в-ва „Свобода" під проводом мґра Осипа Стецури. Після привітального слова, що його виголосить головний предсідник УНС Иосип Лисогір, будуть відчитані в українській і англійській мовах Пропам'ятні Грамоти, що мають бути вмуровані у фронтову стіну Будівлі. Український текст Грамоти прочитає головний контролер мґр Іван Геврик, а англійський текст прочитає головний радний проф. Тарас Шмаґала. Після прочитання Грамот, вони будуть передані до рук головного репрезентанта діячів-піонерів УНСоюзу, колишнього довголітнього його головного касира і тепер почесного члена Головного Уряду Романа Слободяна, який при цій нагоді скаже коротке слово в імені репрезентованих ним піонерів. Опісля відбудеться врочистість благословення цих Грамот високими репрезентантами наших Церков та їх поклалення у приготоване місце в стіні для замурування. Кінцеве слово скаже посадник Джерзі Сиґі д-р Пол Джордан і ця формальна частина врочистости буде закінчена співом: „Боже, благослови Америку!" Після того відбудеться прийняття на 15-му поверсі Будівлі, що його започаткує коротким привітальним словом заступник головного предсідника на Канаду сенатор Павло Юзик. У врочистостях та прийнятті візьмуть участь усі члени Головного Уряду УНСоюзу.

В суботу і неділю Українська Будівля, після її врочистої присвяти в п'ятницю, 22-го лютого, в двох наступних днях, в суботу і неділю 23 і 24-го лютого, матиме „відкриті двері" для всіх членів УНСоюзу та громадян, які матимуть нагоду та забажають її відвідати і познайомитись з її приміщеннями. В суботу ці „відкриті двері" триватимуть від год. 10-ї рано до год. 5-ої по полудні, а в неділю від год. 12-ої вполудне до 5-ої по полудні. Відвідувачів зустрічатимуть та знайомитимуть їх з Будівлею і частувати кавою і солодким урядовці Головної Канцелярії та в-ва „Свобода".

ВИШКОЛЕНІ В СССР СПЕЦІЯЛІСТИ У СХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ

Берлін. — За даними Товариства німецько-совєтської дружби, під сучасну пору у Східній Німеччині працює понад шість тисяч спеціялістів, які одержали свій професійний вишкіл в СССР.

Після врочистої присвяти Української Будівлі в Джерзі Сиґі, Детройт започатковує в суботу відзначування 80-річчя УНС

Детройт. — Після врочистої присвяти могутньої Української Будівлі Українського Народного Союзу в сам день його 80-ліття в п'ятницю, 22-го лютого в Джерзі Сиґі, відзначування цього 80-літнього ювілею УНСоюзу в наших громадах започаткує Окружний Комітет Відділів УНС — Детройт влаштовуючи з цієї нагоди Ювілейний Бенкет в суботу, 23-го лютого, о год. 7-ій вечора в залі Українського Народного Дому. Під час бенкету ювілейне слово скаже Маруся Бек, колишній президент Міської Ради Детройту, а промову виголосить редактор „Свободи" А. Драган. В мистецькій частині програми виступить співочий ансамбль ОДУМ „Фіялки" під керівництвом Петра Китастого.

Ювілейний Бенкет буде попереджений річними загальними зборами Окружного Комітету Відділів УНС, що відбудуться в тому ж домі при 4655 Мартін вулиці о год. 3:30 по полудні з участю представників двох десяток Відділів УНС Округи та головного радного Євгена Репети і ред. А. Драгана.

Літературний вечір І. Керницького-Ікера з нагоди виходу книжки „Будні і неділя" відбудеться в Ню Йорку

Ню Йорк. — Заходами Об'єднання Українських Письменників „Слово" та Літературно - Мистецького Клюбу відбудеться в п'ятницю 22 лютого ц.р. у приміщеннях Клюбу при 149 Друга Евню в Ню Йорку літературний вечір відомого українського письменника-прозаїка і фейлетоніста Івана Керницького-Ікера з нагоди появи його нової книжки „Будні і неділя".

У вечорі братимуть участь Марта Кокольська-Мусійчук, Євгенія Чапельська, Йосип Гірняк, Іван Кедрин, Григорій Костюк, Лука Луців і Микола Понеділок. Вечір почнеться о год. 7-ій веч. Під час вечора автор буде підписувати для бажаючих примірники своєї нової книжки.



Іван Ікер-Керницький

СОВЄТСЬКА ПРЕСА ЗНОВУ АТАКУЄ А. СОЛЖЕНІЦИНА. ПЕРЕСЛІДУЮТЬ ОБОРОНЦІВ ДЕПОРТОВАНОГО ПИСЬМЕННИКА. ВСЯ РОДИНА А. СОЛЖЕНІЦИНА ОДЕРЖИТЬ ВІЗИ НА ВИЇЗД З СССР

Москва. — Совєтський історик Ніколай Н. Яковлєв опублікував на сторінках „Литературной газети" з 20 лютого довшу статтю, намагаючися дискредитувати правдомовність Александра Солженіцина і, водночас, закидаючи йому пронацистські і антисовєтські симпатії. В першій мірі, Яковлєв обороняє „справедливий присуд" ще сталінського суду згідно з яким А. Солженіцина засуджено на довголітнє ув'язнення у концтаборах, мовляв, така кара Солженіцину належалася, бо він „підривав мораль совєтських вояків на фронті". „Солженіцин поганьбив погони офіцера, зайнявшися поширюванням мерзенних поголосок, що мали за мету підірвати бойовий дух військ. Згідно з законами воєнного часу його усунено за важкий проступок з рядів діючої армії. Мільйони солдатів йшли вперед добивати фашистського звіря. Солженіцина відправили в запілля в — тюрму" — пише совєтський історик.

Очевидно, Яковлєв у своїй статті не згадує рішення регабілітаційного суду, який ствердив, регабілітуючи А. Солженіцина в 1956 році, що Солженіцин на фронті виявляв „особистий героїзм" і що його безпідставно ув'язнено. У своїй статті Яковлєв, оправдуючи депортацію Солженіцина, відкликається навіть до подій з часів Американської Революції, коли то також американські революціонери арештували, переслідували, депортували британських лоялістів. Отже, коли могли застосувати такі методи американські революціонери, обороняючися від „правних ворогів" двісті років тому і ніхто не оспорює леґітимности такої оборони, то ніхто не має підстав оспорювати леґітимність репресивних заходів совєтського уряду проти Солженіцина, який є таким власне „ворогом з права" — каже Н. Н. Яковлєв. Стаття доктора історичних наук, професора Ніколая Н. Яковлєва „Запроданець і простак" появилася також аж на семи сторінках „Голосу родіни" ч. 13, лютий 1974, газети, призначеної виключно для російськомовних читачів за кордоном.

З осторогою до совєтських інтелектуалістів і письменників звернулася газета „Правда" з 20 лютого у редакційній статті, вимагаючи від совєтських письменників творити в дусі комуністичної партійної ідеології. Поряд з пресовими нападами на А. Солженіцина, совєтські чинники розправляються з усіми тими, хто мав відвагу виступити в обороні А. Солженіцина. На останньому засіданні управління московського відділу Спілки письменників СССР усунено з членів Спілки письменника Владіміра Войновича, який Спілку назвав „спілкою урядовців", обвинувачуючи її в допомозі усунути з країни її найвидатнішого громадянина". Як відомо, у зв'язку з Солженіциним усунено в січні з членства в Спілці Лідію Чуковськую. Водночас, на тому ж засіданні Спілки обговорено справу Є. Євтушенка, який також несподівано виступив в обороні Солженіцина. З уваги на це, що засідання було закрите, невідомо яке винесено рішення в його спарві.

Родина Солженіцина одержить візи

Наталія Солженіцина поінформувало, що її офіційно повідомлено про рішення уряду видати їй і решті родині візи на виїзд з СССР, якщо вони собі цього бажають. Їй передали в еміґраційному відділі всі потрібні документи, що їх вона і всі інші члени родини мають приготовити для уряду. Водночас її поінформовано, що вона зможе взяти зі собою бібліотеку та архів свого чоловіка, але на це мусить мати дозвіл управління Державної бібліотеки ім. Леніна. Згідно з найновішими інформаціями з Москви, родина Солженіцина розпочала підготовку до виїзду з СССР.

УККА вітає А. Солженіцина

Ню Йорк, Н. Й. (УККА) — В п'ятницю, 15-го лютого 1974 р., Екзекутива УККА за підписом проф. Добрянського, вислала до Александра Солженіцина телеграму в якій сказано:

„В імені Українського Конґресового Комітету Америки вітаємо Вас з Вашим недобровільним прибуттям на волю. Ваша подивугідна боротьба проти совєтської тиранії і поневолення, Ваша оборона вільної думки та людської гідности і, вкінці, Ваше відважне виявлення жорстокої та нелюдської совєтської судової системи, безправ'я совєтських судів та тайної поліції, як і варварського трактування політичних в'язнів в совєтських концентраційних таборах, — скріпили на дусі не тільки мільйони росіян, українців, жидів, балтійських та інших народів в СССР, але також мільйони свободолюбних людей в цілому світі. Ви є великим переможцем над совєтською тиранією, бо Ви не скапітулювали; — це Кремль поніс ганебну поразку. У Вашій останній заяві в Москві, Ви згадали Каранського, який описав жахливі відносини в совєтських тюрмах, Він не одинокий — сотки найкращих українських інтелектуалів є нищені в совєтських таборах примусової праці, тюрмах та психіятричних закладах. Ми апелюємо до Вас, щоб Ви промовили в обороні і тих українських жертв совєтської тиранії. Вони борються не тільки проти нелюдської системи, але також за вдержання своєї національної ідентичности, за свободу та національне самовизначення. Ми молимося за це, щоб Ваша Родина мочла скоро об'єднатися з Вами та щоб Ви далі могли продовжувати Вашу шляхотну боротьбу проти поневолення та за свободу і справедливість всього людства" — сказано в телеграмі УККА.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

У 80-річчя УНС

Цієї п'ятниці, в день батька З'єднаних Стейтів Америки Джорджа Вашинґтона, Українському Народному Союзові сповняється точно 80 років і цей свій ювілей відзначає Союз одним із найбільших своїх досягнень: своєрідними „христинами" своєї 15-поверхової Української Будівлі та присвятою її своїм піонерам, які — як це сказано в Пропам'ятній Грамоті — „80 років тому в місті Шамокіні в Пенсильвенії цю всенародну українську братерську організацію заснували, і тим, які протягом цих 80 років для неї трудяться і її розбудовують для добра своїх членів, своєї громади та своїх країн — З'єднаних Стейтів Америки і Канади, даючи великий вклад в їх всебічний ріст і розвиток, і рівночасно та по всяк час допомагаючи Українському Народові в його змаганнях до волі і незалежности". В грамоті дальше стверджується, що „з думкою про ці високі ідеали і цілі здвигнено й цю „Українську Будівлю".

При іншій нагоді на цьому місці вже була згадка про те, що Українська Будівля УНСоюзу буде „видимим знаком його невидимих вартостей і сили". А ця вартість УНСоюзу не тільки в його майже 90,000 членів та 39 міліонах долярів майна, але в його не схоплених жадними цифрами високих ідеалах та в його службі своїм членам, своїй громаді і своєму народові, що — сказавши образово — таки справді сягають хмар.

Українська Будівля УНСоюзу, присвячена його піонерам у його 80-річчя, є і залишиться не тільки „видимим знаком невидимих вартостей", але й величезною вартісню сама по собі, і не тільки тому, що коштує 12 мільйонів долярів, але з призначенням здобувати нові фонди для ще більш посиленої і більш вдосконаленої служби УНСоюзу своїм членам, громаді і народові. Очевидно, що такі справи не наладнуються протягом одного дня чи року, як і не наладнувались негайно і всі інші великі задуми і пляни УНСоюзу в минулому. Але, вони ніколи не заводять на довшу мету і з їх започаткуванням УНСоюз завжди започатковував новий етап в своєму рості і розвитку. Початком такого нового етапу є без сумніву і нова Українська Будівля, що вже незрівняно піднесла престиж українського імени в американському світі та відкриває великі нові можливості.

У своєму першому заклику до створення Українського Народного Союзу основоположник „Свободи" о. Григорій Грушка писав 80 років тому, що „коли ця думка, та мисль втілиться в діло, то грядучі покоління, які народяться на вільній землі, будуть дякувати і тихим, нелукавим словом згадувати нас і наші могили заквітчають квітами, политими сльозами радости і вдячности". Ці „грядучі покоління" зробили більше: вони тепер, у 80-ліття УНСоюзу, присвятили його основоположникам і піонерам могутню Українську Будівлю, здвигнену власне з думкою про ті високі ідеали й цілі, що їх ці основоположники і піонери визначили.

Докатовують

Звернення акад. А. Сахарова до Міжнародної Ліги оборони людських прав, акредитованої при Об'єднаних Націях, а через неї і до всієї гуманітарної спільности світу із закликом, щоб міжнародні чинники перевели розгляд трагічної долі українського вченого-кібернетика Леоніда Плюща, привертає ще раз увагу світу до страхітливих знущань над людьми і жорстокого переслідування свободи думки і слова у московській тюрмі народів. Запроторений вироком суду на безтермінове ув'язнення у психіятричну тюрму „звичайно-режимного типу" у Дніпропетровському і „виліковуваний" там з допомогою недозволених і вбивчих для людей медикаментів Леонід Плющ, не відбувши навіть одного року в цій психіятричній катівні, уже „близький смерти", як це стверджено у зверненні А. Сахарова. В наслідок аплікованих йому каґебівськими лікарями доз ґалопарідолу Леонід Плющ призведений до фізичної руїни, він уже „не може не тільки читати і писати, але й рухатись, має постійні напади дрощів, ослаблень, спазмів та втрату апетиту".

Такої ж долі, як Леонід Плющ, зазнають також інші дисиденти в Совєтському Союзі, зокрема українці. Перенесений із психіятричної тюрми в Черняхівську до іншої такої ж тюрми під Москвою помирає, майже цілком осліплий, генерал Петро Григоренко. Ще в іншій психіятричній катівні, у Сичівці на Смоленщині, карається, переведений із тюрми, молодий поет з Галичини Зіновій Красівський. У Владимірській тюрмі докатовують руками кримінальних злочинців історика і публіциста Валентина Мороза.

Нелюдяність і жорстокість каґебівських катів і їх знущання над безборонними в'язнями переходять усі межі. Якщо б світ дотримувався постанов Хартії Об'єднаних Націй і схваленої ними Загальної Декларації Людських Прав, то спричинників таких знущань і катувань, як ті, що їх стосують московські каґебісти з наказу їхнього кремлівського Політбюра, мав би судити міжнародний суд. Треба сподіватися, що такий суд відбудеться. І тоді судитимуть не тільки катів і їхніх „психіятрів" з КҐБ, але і їхніх наставників — Брежнєвих, Підгорних і Косиґіних.

Лідери робітничого руху вимагають „імпічменту" Президента

Бел Гарбор, Флорида. — Екзекутивна Рада Американської Федерації Праці — Конґресу Індустріяльних Організацій, яка тепер відбуває свої річні наради в Бел Гарборі, в понеділок, 18-го лютого, схвалила вимогу, щоб президент Ніксон був формально обвинувачений („імпічд") Палатою Репрезентантів за те, що не виявив американській публіці всіх куліс Вотерґейтської справи. Екзекутивна Рада цих робітничих організацій також закинула президентові Ніксонові, що він не виконує конституційного обов'язку зберігати закони країни. Після понеділкового засідання Джордж Міні, президент Федерації - Конґресу, заперечив закиди віцепрезидента Джералда Форда, що він, тобто Міні, „старається знищити Президента" та що робітничі організації навмисно розтягають Вотерґейтську аферу на довгий період часу, щоб пошкодити президентові Ніксонові. Міні заявив, що не робітничі організації, а сам президент Ніксон розтягає цю справу, бо, за твердженням Міні, Президент міг закінчити цілу Вотерґейтську аферу ще минулого травня, якщо б тоді „сказав всю правду".

П. Феденко

СОЛЖЕНІЦИН НА ВИГНАННІ

Мюнхен. — В історії різних народів політичні утиски, переслідування, кари урядів проти непокірних громадян чи „підданих" добре відомі. До цих кар належить також вигнання з рідного краю. Знаємо з історії старовинної Греції та Риму приклади розправи над особами, що своїми словами й ділами викликали гнів уряду чи тих, що мали вплив на нього. Таке трапилось між іншим і славному стратегові в Атенській республіці Аристидові (53-467), якого називали справедливим: він не дозволяв на хабарництво і шахрайство в цій державі і цим викликав проти себе широку нагінку своїх ворогів. В Атенській республіці закон дозволяв вислати за границі держави кожного громадянина, проти якого проголосують 10 тисяч громадян республіки. Голосування було просте: учасники голосування писали ім'я небажаного громадянина на черепку, по-грецькому — „Остракон". Від того пішло слово „остракізм" (ч е р епковий суд). Археологи й досі знаходять в Атенах черепки з іменами осіб, яких противники хотіли вислати за межі цієї держави - міста.

У Римській республіці (від перших років нашої ери монархії) люди, що мали за собою вину, самі часто покидали рідний край, бо їм грозила смерть: їх могли убити безкарно, їх не охороняли закони. То були іґні ет аква інтердікті (позбавлені вогню й води, згідно з формулою римського права). Деколи монарх (імператор), розгніваний на підданого, без судового процесу посилав його в далекі окраїни держави, як вигнанця (екзиль). Таке сталося з славним поетом Овідієм Назоном († 17 р.). Основник монархічного ладу в Римі Октавіян Авґуст (помер 14 р.) звелів виселити Овідія на береги нижнього Дунаю, в теперішній Добруджі. і там поет закінчив своє життя серед варварських народів — савроматів, ґетів та інших. За наслідника Авґуста, імператора Тиберія (†37 р.) діяв у Римі історик Кремуцій Корд (Кремутіно Кордус), який своїми писаннями не вгодив монархові. Тиберій не покарав Корда вигнанням, а посадив його у темницю, де історик помер з голоду. В Середніх Віках і в добі Ренесансу в Італії були вигнані з рідних міст відомі в історії культури поет Данте (1265-1321) і політик Маккіявелі (1469-1527).

Не раз бувало в історії різних народів, що противники режиму в своїй державі покидали самі рідний край і діяли на чужині словом і ділом за визволення своїх народів. Імена французьких письменників - е м іґрантів Вольтера та Віктора Гюго з а г а л ь н о відомі. В XIX віці на вигнання в Азію послав цар Микола Тараса Шевченка, а добровільними еміґрантами стали основники українського соціялістичного руху — Михайло Драгоманів, Сергій Подолинський, Микола Зібер та інші: вони розвинули в Західній Европі широку наукову і політичну акцію.

Коли в Росії прийшли до влади комуністи в листопаді 1917 року, то новий режим скасував навіть ті права громадян, які вони мали за царського режиму: уряд Леніна заборонив пресу небольшевицьких партій і не дозволив людям інших поглядів, незгідних з комуністами, виступати з промовами. Щоб „затулити рота" письменникам і науковцям", які критикували комуністичну диктатуру, уряд Леніна засудив одних на смерть, а других вислав із своєї диктаторської держави. Це сталося р. 1922. Коло сотні професорів університетів і публіцистів примусово вислано за кордон. То були між іншими, — філософи Ніколай Лосський та Іван Лапшин, історики Карсавін і Лаппо, економісти Сергій Прокопович і Пєшехонов, журналісти — Владімір Розенберґ, Єкатєріна Кускова, Борис Ніколаєвський, Фйодор Дан і багато інших. З України в той час не вислано в Західню Европу нікого.

Цей примусовий „ісход" опозиційної інтеліґенції із большевицького царства був єдиний свого роду спосіб розправи диктаторського режиму над противниками. Сталін ужив такої репресії проти своїх комуністичних противників: 1929 р. він вислав до Туреччини Леона Троцького, а в 1939-1940 роках Сталін передав німецькому Ґестапо цілу низку австрійських і німецьких комуністів, що критикували союз Москви з Гітлером, підписаний 23 серпня 1939 р. Декому з цих комуністів пощастило врятуватися і вони описали свої переживання в СССР і під режимом Гітлера в час Другої світової війни. (Вайсберґ - Цибульський) і Бубер - Нойман).

Коли після смерти Сталіна і промови Хрущова на XX з'їзді компартії 1956 року почалася критика режиму диктатури в СССР, то московський уряд знову загострив репресії на противників. Людей менше відомих у вільному світі МҐБ посилає в концентраційні табори або в санаторії душевно хворих, а більше відомих позбавляє права громадянства. Це сталося з двома науковцями р. 1973: Жорес Медведєв і Ніколай Чалідзе, що виїхали в Англію та Америку для наукової праці, дістали повідомлення з Москви, що вони втратили совєтське громадянство.

Коли Солженіцинові присуджено нагороду Нобеля 1972 року, то він не поїхав у Стокгольм, щоб прийняти нагороду з рук шведського короля, бо боявся, що московське політбюро не дозволить йому вернутися до родини в СССР. Однак, критика режиму диктатури, яку провадив Солженіцин далі, так непокоїла ватажків держави, „де так вільно дихає чоловік", що вони рішили вислати письменника за кордон. Можна сподіватися, що він буде не останній між жертвами тиранії. Солженіцин мав відвагу показати документи, що „Король голий": він ствердив, що корінь зла в „ленінізмі", бо Ленін створив теорію й систему диктатури й терору, а Сталін та інші наступники тільки розвинули режим тиранії на основах, які дав Ленін.

Солженіцин пішов далі: він показує, що рабський дух панує в СССР, має своє коріння в історії Росії. Солженіцин висловив своє переконання в книзі „ҐУЛаґ", що народам, які перебувають під реакційними режимами, корисна поразка їхньої держави в війні, бо поразка веде до реформ і революцій. Так після поразки Росії в кримській війні 1854-1855 р. настали реформи, скасовано кріпацтво. Після поразки Росії в війні з Японією 1904 р. прийшла революція 1905 р. За поразкою Росії в I світовій війні вибухла революція 1917 р.

Ці „єретичні думки" Солженіцина тепер не до смаку ватажкам Кремля. Вони стали такими патріотами російського імперіялізму, що прославляють перемоги царських генералів та адміралів в війні з революційною Францією і всю загарбницьку політику московських царів. Само собою, їм треба було позбутися такого „ворога народу" як Солженіцин, пославши його на чужину і відібравши йому право бути громадянином СССР. Можна сумніватися, чи буде Солженіцин жалкувати за „правом" громадянина (невільника) каторжної імперії.

М. Чировський

ЩЕ ПРО „УКРАЇНУ — ЧЛЕНА ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ"

Пишемо цю статтю в порядку дискусії над вище згаданою темою. Про „державність" і „с у веренність" або „бездержавність" і „колоніяльний стан" України, тобто Української Совєтської Соціялістичної Республіки, вже багато писали і дискутували, і здавалося б, що на тому можна було б закінчити. Багато також написано про членство Української ССР в ОН, включно з маґістерськими і докторськими роботами на різних американських, канадійських та інших університетах і була ця проблема вже достатньо висвітлена. Аж ось в щоденнику „Свобода" із 29 січня 1974 року появилася стаття д-ра В. Шандора п. н. „Україна — член Об'єднаних Націй", в якій автор висунув деякі ствердження, які безумовно вимагають, скромно кажучи вияснення і спростування.

Починаючи свою статтю, шановний автор, д-р Шандор, видвигає такий арґумент за членством України в Об'єднаних Націях, що, мовляв, Сталін начебто боявся української проблеми і „лишити українську проблему відкритою не хотів, бо її пізніше вирішення на зразок колоніяльних азійських і африканських народів могло йому вирватися з рук і бути для цілости імперії некорисним".

Думаємо, що воно так не було. Поперше, як у 1945-му році Сталін міг був знати про політичну розв'язку питання колоніяльних азійських і африканських народів, яка щойно здійснилася частинно в пізніх п'ятдесятих і шістдесятих роках цього сторіччя. Подруге, в той саме час Сталін поширював совєтські впливи створюванням т. зв. „сателітних" держав, комплікуючи саме національну проблему. Він не мав причини тривожитися в таких обставинах якоюсь будучою і непередбаченою розв'язкою українського питання. Потретє, Сталінові просто ішло тоді про більше голосів для його „совєтського бльоку", включно зі сателітами, в ОН, і його навіть змайоризування в коротшому або довшому часі в інтересі московської імперської рації. І в цьому погоджується переважна більшість експертів совєтського питання. І ледве чи варто приписувати Сталінові ще більше політичного розуму, як він його мав.

Далі, у згаданій статті говориться, що, мовляв, тому що в чартері ОН стверджується принцип суверенної рівности всіх членів Об'єднаних Націй, Українська ССР, набуваючи це членство, стала суверенно рівною. По суті „Офіційний Звіт Ради Безпеки ОН за рік 5-ий", в додатку за січень - травень 1950, Документ S-1466, заперечує таку інтерпретацію, і стверджує, що це цілком фальшиво утотожнювати членство в ОН і визнання рівности та й суверенности даної країни колективом всіх держав в Об'єднаних Націях. Тим більше, що Стетініюс (ЗСА) і Молотов (СССР) вповні були погодилися відносно „обмежености" прав членства України у названій міжнародній організації.

А. Галлин у своїй книзі „Ди Совєт Юніон енд ди Юнайтед Нейшенс", 1962 р., стор. 108 і 233 стверджує: „Українську і Білоруську делеґації вважається додатками до совєтського представництва. Вони ніколи не діяли незалежно від Москви і тільки служать первісній цілі послуговуватися ними як додатковими голосами і промовцями, а час від часу теж як маріонетками, які говорили б тоді, коли совєтчикам хочеться, щоб хтось інший висловлював їхні думки за них". Інші дослідники ОН кажуть, що це членство собою представляє курйозний приклад фіктивної держави; що Української держави, звичайно, хоч і, за прийнятою засадою вийнятку, ніколи і ніхто в ОН не вважав дійсною державою і т. д. Годі тут цитувати всі думки і джерела.

Далі д-р Шандор каже, що, мовляв, „Обмеження чи звуження суверенности... не має впливу на... міжнародний статус, поки вони (тобто, держави), не втратили основних атрибутів..." А ще кілька рядків пізніше стверджується, що Українська ССР має всі атрибути державности, а саме: територію, уряд і населення. Справа тут не така проста. За конституцією СССР й Української ССР та їхніми офіційними інтерпретаціями територія Української ССР є і її власністю і власністю СССР і на колективній базі (Корнєєв) власністю всіх союзних республік разом. Коротко кажучи, через вхід до СССР Україна „конституційно" втратила виключність власности своєї землі - території.

А вже цілком совєтський закон відмовляє будь - якого права власности Українській ССР поза межами СССР, — за інтерпретацією Карася. Будь - яке совєтське майно поза СССР належить за Миколенком, Карасем, Корнєєвим та іншими совєтськими юристами, тільки до СССР безпосередньо виключно. Логічно з цього виходить факт, що т. зв. Українська Місія при ОН начебто місія „суверенної держави" живе не у власному будинку, але в комірному у свого всесоюзного пана. І не йдеться тут тільки про територію і владу, щоб визначити атрибути державности. Тут ідеться (у міжнародному праві) про атрибути суверенної території і суверенної влади.

Справа території Української ССР не є ясна, але про суверенність влади Української ССР вже ніяк говорити не можна, байдуже, як хтось хотів би натягати це питання з тієї чи другої причини. Хоч би це доказує брак суверенности, що безліч міжнародних договорів, які безпосередньо відсосилися до України, СССР заключував, не питаючи цілком „уряду України". Ніхто не питався згоди „уряду Української ССР", коли до України прилучувано західні терени, або коли від неї відбирано якісь області. Договір у справі поборювання УПА таки на українських землях підписали СССР, Польща і Чехо - Словаччина. В Москві довільно створюють або касують т. зв. українські республіканські міністерства.

Статтяя 17-а Конституції СССР говорить про свобідний вихід Української ССР чи будь - якої іншої союзної республіки СССР. Але стаття 39 цієї ж конституції стверджує, що такий вихід, як законний акт, вимагав би затвердження обох палат Верховного Совєту СССР звичайною більшістю. Хто тут суверенний? Розуміється, що тільки влада СССР в

(Закінчення на стор. 6-ій.)

З НАШИХ БУДНІВ

БАТЬКОВІ - ЮВІЛЯТОВІ

Вчорашні мої відвідини в панства Татухів, моїх добрих сусідів і земляків з Вібрецького повіту, повністю, можна б сказати, були присвячені славному 80-річчю Українського Народного Союзу.

— Ну, як там погувається Батько - Ювілят? — спитав пан Татух, знявши з носа окуляри. — Нема - що сказати, в гарній кумпанії целебрує свої уродини: разом з Юрком Вашингтоном. Гей, якби так поставали з могил ці лемки з Шамокіну, що Союз закладали, та якби подивилися на союзовий хмаросяг у Джерзі Сіті, то, бігме-Боже, не повірили б, що там тепер урядує Головна Канцелярія, а пан Лисогір чеки підписує.

— А якби вгледіли всі ті машини, що самі пишуть й рахують, всякі там компютори, то подумали б, що се якась нечиста сила! — втрутила до розмови пані Татушиха.

— Велл, — похитав головою пан Татух, — час минає та й не вертає, „І день іде і ніч іде", — як писав наш геній, Тарас Шевченко. Ще ти не скінчила співати „Многая Літа" бабуні — „Свободі", як тут вже треба пристроювати голос на ту саму нуту, — для Батька-Союзу...

— А чому така дискримінація? — перепитала дорога землячка. — Чому „Свобода" — бабуня, а Союз далі батько?.. На добрий розсудок, він уже давно повинен бути дідом, а то й прадідом!

— Що правда, то правда, — погодився з дружиною пан Татух. — Як споглянеш, буває, в „Трибуні" на усміхнені личенька Союзових діточок, як порахуєш, скількито внуків і правнуків прибуває кожного місяця Батькові - Союзові, то аж у тебе серце росте. — Слухай, [illegible], — звернувся до мене, — а як там стоять справи з членством? Скільки ще бракує до повних сто тисяч?

— Тааа, пару тисяч ще не достає, — кажу, — але є надія, що в ювілейному році секретарі потиснуться і цифру заокруглять. Батько - Союз уже давно був би стотисячником, як би старше членство показало характер і не змирало. А то глянеш на третю сторінку у „Свободі", а й в очах тобі погорніє від жалобних об'яв...

— Велл, — зітхнув тяжко пан Татух, — отак не діждався 80-річчя, свого та й Союзового, небіжчик Дмитро Шмагала з Клівленду, царство йому небесне. Славний був союзовець і великий патріот! Ото бувало, коли ще погувався дужчий — завжди приїжджав на Союзівку відпочивати. Ото, бувало, посідають собі під липою над старим бассейном - Дмитро Шмагала, небіжчик пан Дембіцький, пан Роман Слободян, що тепер на пенсії, та й згадують Старий Край і давні часи...

— Вейт! — перебила його мову пані Татушиха — там не стояла липа, лише акація!

— Який диференс, — махнув рукою пан Татух, — Липа, чи акація, сяк чи так, містер Квас уже давно її зрізав, коли там будували платформу для танців...

[illegible]

НА ПОЧАТКУ БУЛО СЛОВО...

На початку було слово... Так було і з Українським Народним Союзом. На його початку було слово, тепле щире й переконливе слово-ідея, що стало ділом, довкола якого зосереджувалось і розвивалося життя американських українців у багатьох його проявах від останнього десятиріччя минулого століття і по сьогоднішній день.

Сталося це 15-го вересня 1893-го року, як появилося перше число „Свободи". В четвертому числі того майбутнього органу та ідейного виразника Українського Народного Союзу, яке появилося з датою 1-го листопада 1893-го року, надрукована на цілій першій сторінці велика стаття, що й була тим творчим словом, яке опісля перетворилося у велике діло — Український Народний Союз. Тому, що та стаття — в нашому розумінні — мала рішальне значення не тільки для створення Українського Народного Союзу, але й для дальшого розвитку всього українського життя на цій землі; тому, що її вважаємо за один з найкращих документів тієї піонерської американсько-української доби, передруковуємо її в цілості, змінюючи тільки правопис та заступаючи вживаний тоді термін „руський" на „український". Заголовок статті: „НАМ ТРЕБА НАРОДНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ". В ній написано:

„В попередньому числі („Свободи") дали ми слово, що точніше роз'яснимо, в який спосіб ми, українці, що вільно проживаємо тут, в Америці, можемо поліпшити свою долю і дати знати нашим сусідам, що й український нарід тут живе та займає почесне місце.

Не будемо тут витрачати багато слів, але коротко і просто переходимо до речі, яка повинна обходити кожну українську людину.

Як для риби потрібна вода, як для птаха крила, як для спрагненого вода, як голодному хліб, як накінці, кожному з нас потрібне повітря, так само для нас, тут розсіяних українців, треба народної організації, себто такого братства, такого всенародного об'єднання, до якого кожний українець, де б він не був, як далеко він не жив би, повинен до того братства, до тієї великої української родини-сім'ї належати. Один чоловік не всилі піднести важкий камінь, але коли візьметься до нього три або чотири чоловіки, камінь буде видвигнений скоро. Так само важко одному відкинути від себе нужду, біду, але коли візьметься кілька людей, то допоможуть нещасливому.

Один усім допомогти не може, але всі одному негайно. З того виходить ясно, що в єдності сила, яку важко перемогти. Тому то, браття, добровільні вигнанці з рідного краю, з власної батьківщини, з-під рідної стріхи, лучімся, скупчуймося, єднаймося, і так пізнаємо один одного, пізнаємо нашу біду, нашу нужду, наші хиби, наші недостатки, обмінюємось мислями-думками, один одному відкриємо своє серце і спільно, разом на чужині порадимось про свою біду та відженемо її від себе спільними силами!

Сьогодні в Америці німці, французи, італійці, чехи, словаки, поляки мають свої народні об'єднання, а ми, українці, все позаду інших, не маємо нічого і тому нас мають за ніщо. Гей, браття, вставаймо, уже час і нам взятись до роботи, не засипляймо дорогого часу, протрімо очі та подивімось, як то інші народи, тримаючись разом, нажали багато снопів для свого добра, а ми ще не знаємо навіть, де серп купити. Відкиньмо вже раз від себе тую дрімоту, те недбальство, ту слабодушність, не кажімо: „ех, нехай буде так, як бувало", але берімо собі приклад від інших та покажімо, що в нас є сила, що ми також потрапимо подбати про своє добро. Нас тут уже не мале число, але на сотки тисяч рахують українського народу як з цього, так і з того боку зелених Карпат.

По довгих, дорогі браття, роздумуваннях, по довгих міркуваннях, по довгій застанові над потребами українського американського народу, прийшли ми до переконання, що треба нам доконче поділитися з вами тією думкою, яка в добру годину зродилася в нашій душі і серце наше оточило її любов'ю до українського народу.

Та думка, та мисль, якщо вона втілиться в діло, тоді грядучі покоління, які народяться на вільній землі, будуть дякувати і тихим, нелукавим словом згадувати нас, і наші могили заквітчають цвітами, политими сльозами радости та вдячности. Ми, закликаючи Всевишнього Бога, щоб поблагословив це зерно, яке кидаємо в українську ріллю, подаємо до відома українському робітникові, що тяжко працює чи то в глибоких, темних і небезпечних майнах, чи то у фабриках, де тисячі коліс, що обертаються, чигають на його смерть, що в Америці доконче треба заложити народну організацію під назвою „НАРОДНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СОЮЗ", який тільки для українського робітника мав би відкриті двері, підтримуваний робітничим грошем на допомогу нещасному співбратові, який був би робітниками керований, в робітничих руках була б його каса, робітники господарили б своїм власним грошем.

Ціль Народного Українського Союзу була б така:
Допомагати хворим та виплачувати посмертне;
Закладати читальні і вечірні школи для дорослих. Ширити просвіту між народом при допомозі дешевих книжечок, як це робиться в старому краю. Наставати на те, щоб українці брали американські папери та ставали громадянами тієї землі, на якій живуть. Дальше закладати політичні клюби та брати живу участь у виборах. Коронити наш нарід перед чужими п'явками нашого народу.

Щоб Народний Український Союз міг добре і ус-

(Продовження на стор. 6-ій)

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В НОВИХ ПРИМІЩЕННЯХ



Головний предсідник Иосип Лисогір має повні руки (і стіл) праці, тому заглиблений у свої папери і клопоти, не звернув навіть уваги на нашого мандрівного фоторепортера.

ТУТ І ТАК ПРАЦЮЄ ТЕПЕР ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНС

Свій ювілейний і конвенційний 1974-ий рік зустрів Український Народний Союз уже в нових приміщеннях на третьому поверсі своєї могутньої Української Будівлі, яку сьогодні врочисто присвячується його основоположникам - піонерам та тим, які протягом 80 років його існування для нього і через нього для громади і народу трудяться. Де приміщена і як працює тепер Головна Канцелярія УНСоюзу?

При вході до імпозантної Української Будівлі при 30 Монтґомері вулиці над Гудсоном в Джерзі Ситі, в безпосередньому віддаленні від зупинки підземної залізниці „Ексчейндж Плейс", відвідувач побачить ще провізоричну табличку з написом: „Український Народний Союз на третьому поверсі". Діставшись до одної із шести вінд на третій поверх, відвідувач опиниться в Головній Канцелярії УНС. Мандрівка молодого співробітника редакції „Свободи Ігоря Длябоги з фотоапаратом по приміщеннях Головної Канцелярії та вияснення заступника головного предсідника і рекордового секретаря УНС Володимира Сохана дадуть бодай найзагальніше уявлення про теперішні нові приміщення та працю Головної Канцелярії цієї „Української заморської твердині".



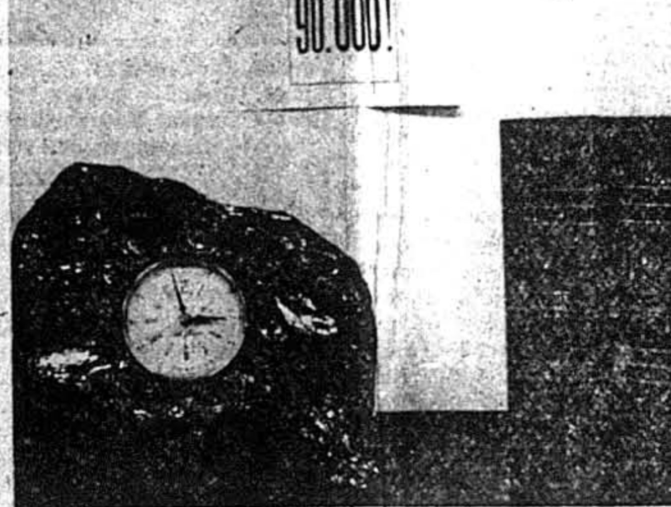
Адміністратор „Союзівки" Володимир Квас зайшов до Головної Канцелярії і вже зразу поспішає на „Союзівку". Тому його конференція з головним предсідником і головною касиркою та заступником гол. предсідника і рекордовим секретарем відбувають таки в приймній стоячи, бо хто ж має час на довгі засідання?



Заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан за своїм засипаним кореспонденцією та аплікаціями бюрком вдержує постійний зв'язок листуванням із секретарями Відділів і провіряє кожну аплікацію на нове забезпечення. Мало місця на столі? — На аплікації нових членів місця тут не забракне!



Геновера Куфта привітає Вас, як тільки відкриєте двері приймальні Головної Канцелярії УНСоюзу на третьому поверсі, і спрямує Вас куди слід, вислухавши інформацій про ціль Ваших відвідин. Вона теж союзова „Гелло ґирл", яка орудує телефонічною централею УНСоюзу, та веде рахунки гіпотечних позичок.



За бюрком головного предсідника символи УНСоюзу і його змагань: брила твердого вугілля, що його колись добували в поті чола піонери УНСоюзу, а тепер обдарували нею головного предсідника разом із оправленим у вугілля годинником; два томи англомовної енциклопедії українознавства, видані коштами УНСоюзу, щоб ширити правду про Україну; та новий клич про 90,000 членів, осягнення яких означатиме ще більший вклад УНСоюзу у змагання українського народу до кращого завтра.



В рекордовому відділі, не вповні охопленому цим фотом, всі заабсорбовані працею і не бачуть наміреного на них фотоапарату. Не бачить його теж відвідувачка, яка пильно обговорює спільну для Фінансового та Рекордового відділів справу місячного розчислення якогось Відділу із скомплікованими відтягненнями.



Головний секретар д-р Ярослав Падох плянує чергову (котру із черги?) членську кампанію, задивлений у вислідн такої ж минулорічної кампанії. Чи буде мати УНСоюз 90,000 членів ще перед недалекою вже 28 Конвенцією.



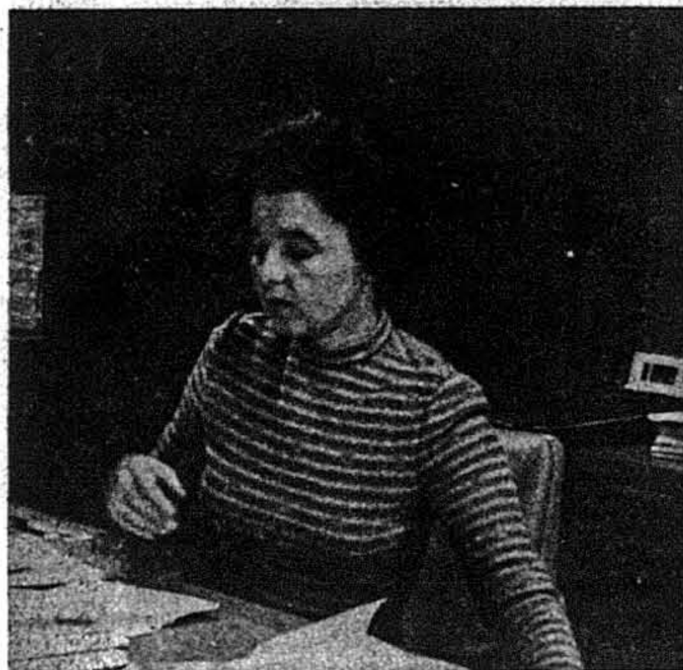
Асистент керівника організаційного відділу Степан Гавриш має свою кімнату та бюрко в Головній Канцелярії. Хоч і буває він тут значно менше, як в терені на організаційній праці, то і тут ждуть на нього різні обов'язки цілого ряду ділянок організаційного відділу.



Павлина Андрієнко - Данчук і Марія Савчак не лише секретарюють у своїх відділах, рекордовому та організаційному, але також виконують всякі інші праці цих відділів. Марія Савчак веде статистики організаційного відділу та підготовляє місячні звіти організаційного відділу для публікації у „Свободі".



В просторій залі, де чепурними рядами стоять бюрка службовиків фінансового та рекордового відділів, кипить праця. Лише Володимир Сохан, який часто таки на цій залі командує своїм „тімом" рекордового відділу, завважив мандрівного фоторепортера і чекає, коли він перестане перешкоджувати службовикам в пильних працях Головної Канцелярії



Головна касирка Уляна Дячук прочитала, мабуть, про новий курс на біржі, чи в економіці країни, і стоїть перед черговим важливим рішенням союзових фінансів. Тому й забула „позувати" для нашого фоторепортера, який пробував робити фота без попередження.



Олександер Благітка, бюро якого стоїть перед входом до бюра головної касирки пані Уляни Дячук, один із молодших службовиків Головної Кацелярії, є правою рукою свого шефа у справах адміністрації будинками та в інших фінансових ділянках



Євгенія Ратич саме виготовляє на малому компюторі чеки тижневих платень службовиків Головної Канцелярії і В-ва „Свобода". На цій же машині веде теж фінансовий відділ рахунки позичок, уділених на підклад грамот, гіпотечних позичок та певні ділянки книговедення.



Діонізій Смотрич опікується картотеками всіх членів мусить він уважно їх складати по Відділах та в цих же Відділах по азбуці. Можна уявити собі, що мала б Головна Канцелярія роботи коли б картотека забезпеченого члена „замандрувала", через недогляд, до іншого Відділу.



Мґр Осип Стецура саме закладає папір, на якому будуть друковані виказн членів поодиноких Відділів, що їх висилає Головна Канцелярія з рахунками. На цій же IBM машині друкуються теж повідомлення про чергові вкладки членів, як також різні статистики для звітування перед забезпеченевими урядами стейтів ЗСА і провінцій Канади.



Ірина Благітка опрацьовує одержані від Відділів місячні рахунки, тобто перевіряє пороблені на розрахунках відтягнення, щоб так підготовити всі дані до виготовлення рахунків Відділів на черговий місяць.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ — СОЮЗ ІДЕЙ, ПРАЦІ ТА ІНТЕРЕСІВ!



Павло Фуґа, який належить до новіших іміґрантів вже із „відзисканих земель", куди пересилили його поляки, веде розрахунки Відділів акцидентового забезпечення та вдержує підсумки зібраних вкладок за додаткове подвійне забезпечення.

УКРАЇНЦІ! 22 ЛЮТОГО Ц. Р. УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗОВІ СПОВНИТЬСЯ 80 ЛІТ ІСНУВАННЯ І ВІДДАНОЇ ПРАЦІ ДЛЯ СВОГО НАРОДУ. УНСОЮЗ ВІДМІЧУЄ СВІЙ НОВИЙ ЮВІЛЕЙ СКРІПЛЕНОЮ ПРАЦЕЮ І ЗБІЛЬШЕНОЮ СЛУЖБОЮ ДЛЯ СВОЇХ ЧЛЕНІВ І ВСІЄЇ ГРОМАДИ. ЩОБ ПОШИРИТИ СЛУЖБУ УНСОЮЗУ НА ВСІХ ЗЕМЛЯКІВ ЗАКЛИКАЄМО ВАС СТАТИ ЙОГО ЮВІЛЕЙНИМ ЧЛЕНОМ. ВКЛЮЧІТЬСЯ У ЙОГО СТОТИСЯЧНУ ГРОМАДУ Й СТАНЬТЕ СПІВВЛАСНИКОМ ЙОГО БАГАТОМІЛЬЙОНОВОГО МАЙНА ТА ЙОГО АКТИВНОСТИ!

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

Степан Куропась

ЧУДО В МЕКАДУ

Невелика українська громада, яка має дві греко-католицькі парафії, українську і карпаторуську, відіграла в житті американської України велику ролю. УНСоюз народився у Шамокині, але цей український Вифлиєм не відігравав такої важливої ролі як містечко МекАду, що стало начеб то Єрусалимом УНСоюзу і всієї американської старої української еміграції. Приїздили лемки в гори; на верху орали і сіяли овес і збирали дрібну картопельку, а під своїми фармами добували тверде вугілля. Усі вони зразу були русинами, як і їхні брати на рідних землях. „Русин був я, є і буду", співали, — але глибоко в їхніх серцях під впливом щоденника „Свободи" народжувалася зміна. І треба було лемкам рішитися і сказати за всіх русинів своє слово — русини ми, чи українці!? Треба було рішучо сказати, що русини те саме, що українці, а не русини московського чи мадярського покрою. І знову ж тут рішав голос МекАду, а не Шамокину й інших громад району твердого вугілля. І так поволі громада лемків в МекАду переходила метаморфозу, перетворюючись з русинів на українців.

Настав там двоподіл, на русинів, які залишилися і донині, й українців, що стали по стороні України, а не Москви чи Бадапешту. Провідником русинів став лемко — Секирак, а українців — лемко Дмитро Капітула. Обидва — вперті і прямолінійні, обидва сусіди з Лемківщини, повіту Ясло. Дальша історія відома, двоподіл заіснував і на . . .цвинтарі, який широкою межею ділить померлих батьків одного народу на руських і українців. При вході, по лівому боці спочиває під великим каменем Дмитро Капітула, а направо — А. Секирак.

Обидва лідери були приятелями, обидва разом полювали на оленів, обидва на зміну були директорами банку, констаблями суду чи поліції. Обидва належали до Республіканської партії. І в американській політиці один одному не ставав в дорозі, але в справах національних стояли вони на протилежних полюсах. Казав мені покійний Капітула, що в справах церкви і Руси-України махнув на Секирака рукою і на з'їзді лемків в „Шкрентах", бо так звали лемки Скрентон і на другому з'їзді у Мак-Чонк (тепер змінили назву) Секирак співав „русин був я, є і буду", а прихильники Капітули співали „Ще не вмерла". Партія Капітули була сильніша, мала добрих провідників таких, як Баволяк, якого син і дочка Юлія, до нині ще живуть. Капітула був якийсь час (як викрадали Січинського з тюрми) головним предсідником УНСоюзу, а вже в моїх союзових літах був довгі роки головним контролером.

В хаті Дмитра Капітули гостював я не раз, головно в сорокових роках, коли влітi головні контролери: д-р Кібзей, адвокат О. Маліцький з Клівленду і Роман Смук зі мною верталися з Джерзі Сиґі на Захід. Ночували ми в городі, бо в хаті була велика гаряч, а тоді ще не знали штучного охолоджування. Раз трапилось і таке, що ми мусіли тікати до хати, бо серед ночі падав дощ.

Спитає дехто, — а де ж чудо?

А чудо сталося, бо громада МекАду навіть за володіння Капітули ані по його смерті не відогравала в житті аж такої важливої ролі, окрім рішення, що вона — українська. Люди там дуже побожні, їхні діти, внуки і правнуки кріпко держалися своєї церкви і свого походження, але щоб вони могли десь виступити на великій українській імпрезі, було це не до подумання.

Аж тут нараз у „Свободі" читаємо, що танцювальна група української католицької парафії, яка має доброго опікуна о. Б. Левицького і доброго інструктора танків Миколи Бойчука, виступить на великому Фестивалі 80-річчя „Свободи". Знімка виказує велику групу, може 40 членів, які вшановують своїм виступом батьків, дідів, і прадідів за те, що створили УНСоюз. І радіє українська душа, що молодь у своїх 3-ох поколіннях ще не вся пропала!

„Де наша молодь", велася на сторінках „Свободи" дискусія. Треба її рятувати — говорили вони, бо таких молодих людей в ЗСА нараховують 48,000. Новоприбулі твердили, що наша молодь є в СУМА, Пласті, МУНО і т. д., забуваючи взагалі про тих 48 тисяч, яких ще можна врятувати, а яких подвійне число пропало. Хоча десь-де вони й голосяться, що вони українського роду, а може навіть співають, що вони козацького роду, потіхи з них для української громади немає.

З перспективи 20-ох літ поселення нової еміграції думаю, що її провідники повинні вдаритися в груди, головно ті, що бачили молодь новоприбулу, а не добачували тут народженої.

Отець Богдан Левицький, капелян дивізії, зібрав тих лемківських „енків", створив танцювальну групу, і рятуючи тих, що теж могли пропасти — створив чудо! Особливо, коли зважити, що МекАду не дає молодим людям великих надій на заробіток і хлопці тікають до великих міст, а дівчата журяться, що можуть залишитися старими паннами, то мобілізація внуків і правнуків лемківських поселенців є благородним ділом пароха МекАду, який віддає Богові, що Боже, а кесареві (народові) що йому належиться.

До світлого майбутнього Українського Народного Союзу в Канаді

З перспективи 80-ліття УНСоюзу, його праці на службі нашому народові взагалі, а в Канаді зокрема, нам канадським українцям треба знайти час і нагадати минуле, щоб, порівнявши його з сучасністю, встановити вихідні засади для нашого пляну праці на наступне 25-ліття і зустріч союзового століття в 1994 року.

Канада — багатонаціональна країна. Українська група в Канаді займає, як показує статистика з 1971 року, п'яте місце, нараховуючи 580,660 осіб. Статистичні показники розселення українців в Канаді за провінціями і в 15-ти більших містах, з поданням даних про тих, які розуміють українську мову, і тих, що нею послуговуються як розговірною мовою в родинному і організаційному житті, говорять самі за себе.

В Канаді на 580,660 мешканців українського походження, тих, які „встали і далися порахувати", є 310,000 або 53% тих, які вважають українську мову матірною і її розуміють, а з них 145,000 або 25%, які нею свобідно розмовляють. Така є мова мертвих чисел. 270,000 тих, які хоч з різних причин затратили знання мови своїх батьків, а які становлять аж 47% всього числа канадців українського походження, все ж таки признаються до свого походження, що свідчить, що вони вважають своє місце між всіми нами. Мова цих мертвих, але яскравих чисел, заставляє нас, союзових провідників до поважної і грунтовної застанови з нагоди 80-ліття Батька Союзу над цим, як знайти спільну мову з цими трьома групами людей, щоб і в організованих рядах УНСоюзу і в усіх інших братських союзів, всі вони стали в ряди активних членів і, тим самим далися порахувати. Для цього, однак, потрібно у значній мірі збільшити наші зусилля. Немає сумніву, що навіть понад 9 тисяч членів в УНСоюзі в Канаді є дуже мало порівняно з 145-тисячами українців, які в письмі і слові послуговуються свобідно матірною українською мовою. Але навіть і тих 165 тисяч, що розуміють ще мову батьків і, напевно, ще жевріють любов'ю до пребагатої культурної і побутової спадщини своїх предків і співчувають незавидній долі рідного народу в Україні, лежать на совісті організаторів УНСоюзу, що не включили їх у його ряди.

Щоб не бути голословним і обґрунтувати хоч у деякій мірі питання організаційних можливостей, наведу приклад з організаційного стану Сходу Канади, (Провінція Квебек), тобто 5-ти провінцій, в яких живе 23,500 мешканців українського походження, тобто 4% всіх українців в Канаді. Стан членів моєї Округи виносить 1,450, що становить 6% порівняно з загальним станом і 12% порівняно з числом 12 тисяч тих, що розуміють, та 17% порівняно з числом 8,500 тих, що послуговуються українською мовою.

Пригадую собі організаційний стан з березня 1949 року в моїй Окрузі, де існувало 5 Відділів, а число членів не переступило ще 400 осіб. За 25-ти річний організаційний етап, стан Відділів досягнув числа 15, але на сьогодні осталось лише 9. Стан членства в 1967 році досягнув числа 1,556, а сьогодні виносить 1,450. Коли примінимо „квебецький процентовий ключ" в усіх трьох відношеннях (до загального стану, тих, що розуміють і тих, що часто уживають українську мову) — до поодиноких провінцій Канади, тоді будемо мати циферний і наявний погляд на організаційні можливості в Канаді. Якщо було і є можливим у Східній Канаді організувати в члени УНС осіб із трьох поколінь, тобто з двох останніх груп, то і в Центральній і Західній Канаді існують подібні можливості також.

З почуттям внутрішнього вдоволення з здійсненого організаційного обов'язку, у відношенні до числового росту УНС нашої Округи із перспективи останніх 25 пройдених років, гляджу в минуле і, з пошаною та жалем згадую тих, що знемоглися і відійшли у засвіти на „Вічну Конвенцію", а саме: сл. п. союзовці: Йосип Вербицький, Йосип Чайківський, Володимир Цимбала, Богдан Мельник, Константин Наконечний, о. Константин Жарський, Юрій Примак, Юрій Чайка і інші провідні союзовці, а тим, що прийшли на зміну висловлю щиру подяку за їхню совісну й щиру співпрацю в дальшій розбудові УНС. Зокрема, висловлюю вдячність з пошаною і признанням ще одинокому між нами піонерові розбудови УНС п. Осипові Дячишиному, що від заіснування, другого з ряду, 465 Відділу в 1942 р. працював секретарем, а відтак головою дотепер і від часу нашого прибуття і створення ОКВідділів в 1953 р. заступником голови, тобто моїм, з малою перервою по сьогодні й був та й є правою рукою мені в організаційній розбудові нашої Округи.

В поєднанні власного 25-річного стажу організаційної праці на пості рек. секр. в 1949 і головою 473 Відділу від 1950, а відтак 434 — Пластового по сьогодні та ініціятором і першим головою Управи ОКВ від 1953, а відтак і касиром, секретарем та заст. голови і, вкінці, знова головою та врешті членом Головного Уряду від 1966 р., — із 80-літтям Батька Союзу, — закликаю ВШановних секретарок і секретарів та організаторів всіх Відділів нашої Округи зорганізувати 80 нових членів до часу відкриття 28-ої Ювілейної Конвенції Українського Народного Союзу.

Дмитро Попадинець,
голова ОКВідділів УНС

Річні Збори „Дністра" — 361 Відділ УНС

Річні збори Т-ва „Дністер" 361-го Відділу УНС відбулися дня 26-го січня ц. р. у власній домівці при 119 Авеню „А" в Ню Йорку. Після привітання присутніх предсідником „Дністра" Дам'яном Захарченком і після прийняття зборами порядку нарад, присутні вшанували пам'ять померлих 18-ти членів „Дністра" й затвердили без змін прочитаний рекордовим секретарем Володимиром Барагурою протокол, з минулорічних зборів.

Заслухавши звіту голови Контрольної комісії Романа Крупки про діяльність, книговедення й фінанси „Дністра", присутні після дискусії схвалили абсолюторію уступаючому урядові.

У висліді проведених прямим голосуванням виборів до керівних органів „Дністра" увійшли: Михайло Пізнак — предсідник, Василь Хомицький — заступник предсідника, Володимир Барагура — рекордовий секретар, Григорій Яремчук — фінансовий секретар, Иосиф Карпінський — касир, Іван Пригода — господар домівки, Корнило Пелещок, Михайло Паньків, Яким Малета — тростисти. До Контрольної комісії ввійшли: Роман Крупка — голова, Петро Кучма, Михайло Виноградник — члени.

Крім того збори вибрали окрему 3-членну комісію, яка спільно з Контрольною комісією мала б знайти шляхи й методи пожвавлення діяльности „Дністра", та усправнити ведення діловодства, зокрема в ділянці розчислень з Головним Урядом УНС. У склад цієї комісії увійшли: Августин Сумик, Роман Клюфас, Семен Літепло.

Зборами проводив Михайло Пізнак, секретарював Володимир Барагура. Централю репрезентував обласний організатор Василь Оріховський.

Володимир Барагура,
рекордовий секретар

Конвенційні Збори 19-го Відділу УНСоюзу



Управа 19-го Відділу. На фото (зліва): Р. Голіят — секретар, М. Пізнак — (гість), Р. Олесницький — голова, М. Вацик — голова Контрольної комісії, Р. Пурій — голова Імпрез. комісії і П. Голіят — касир.

„Свобода" від 2-го січня 1974 р. подала до відома, що 28-ма Конвенція УНСоюзу відбудеться цього року у Філядельфії, починаючи від 20-го травня 1974 р. В статуті УНСоюзу сказано, що „Делегатів і їх заступників, до яких уповноважений даний Відділ, вибирається на звичайних зборах членів Відділу". 19-ий Відділ УНСоюзу, на своїх звичайних зборах 12-го січня ц. р. вибрав на 28 Конвенцію УНСоюзу делегата д-ра Романа С. Голіята, першого заступника д-ра Романа Олесницького, й другого заступника, інж. Петра Голіята. Після вибору делегата приступлено до перевірки книговедення Відділу й прочитання протоколу із засідання Відділу, які відбувається майже щорічно в місяці січні.

Д-р Микола Вацик, голова Контрольної комісії ствердив взірцеве книговедення Відділу. Відділ вплатив в 1973-му році 3,695.56 дол. до Головної Канцелярії УНС з чого за: Дорослих 3,163.67 дол., за Молодечий Дент. 244.69 дол. й за акцидентове забезпечення членів 287.20 дол. 19-ий Відділ є членом Українського Конгресового Комітету Америки й Комітету Об'єднаних Американсько-Українських Організацій Великого Ню Йорку.

Після прочитання протоколу з минулорічних зборів і уділення абсолюторії уступаючій Управі, приступлено до вибору нової Управи на 1974-ий рік.

Нова Управа 19-го Відділу УНСоюзу ім. Дмитра Галичина: д-р Роман Олесницький — голова; Юліян Осадца — заступник голови, д-р Роман С. Голіят секретар, Зеновій Галькович — заступник секретара, інж. Петро Голіят — касир; Ярослав Тимочко — заступник касира; д-р Микола Вацик — голова Контрольної комісії, Василь Трубич і Григорій Божик — член Контрольної комісії, Роман Пурій — голова Імпрезової комісії.

Новообраний голова 19-го Відділу подякував в імені усіх членів за дарунок Р. Голіята — український прапор для 19-го Відділу, як також привітав гостей, а саме адвоката Михайла Пізнака й адвоката Володимира Стека. В дискусії, яка затягнулася до пізної ночі порушено ряд справ зв'язаних із 28-Конвенцією УНСоюзу, приєднуванням нових членів, та хмаросягом УНСоюзу. Адвокат Михайло Пізнак поінформував учасників зборів про нові приміщення УНСоюзу, бо в дні 11-го січня ц. р. він мав нагоду особисто їх оглядати.

Д-р Роман С. Голіят, як один з основників 19-го Відділу УНСоюзу ім. Дмитра Галичина, закликав в першу чергу членів новообраної Управи, щоб бодай в цьому конвенційному році допомогли збільшити членство Відділу, який носить ім'я одного з передових будівничих цієї великої організації, на ім'я якій Український Народний Союз. Усім відомо, що УНС своїми англомовними публікаціями, а останньо англомовною Енциклопедією, широко розпропагував українську культуру й знання про Україну серед англомовного світу.

19-ий Відділ УНСоюзу ім. Дмитра Галичина зорганізовано 25-го березня 1962 року, в першу річницю смерти св. п. Дмитра Галичина, довголітнього головного предсідника УНСоюзу, та президента Українського Конгресового Комітету Америки. Створено цей новий Відділ саме тому, щоб бодай частинно сплатити довг тій людині, яка довгі роки трудилася для української справи, чи то зі зброєю в руках в боротьбі з ворогами України на Рідних Землях, чи на тутешньому континенті – будучи речником української визвольної справи. Саме під цю пору д-р Володимир Душник кінчить збірку статтей (біля 30-ти авторів) про життьовий шлях св. п. Дмитра Галичина, й сподіємося, що ця документальна праця про Дмитра Галичина вкоротці побачить денне світло.

Спільною перекускою закінчено Конвенційні Збори 19-го Відділу ім. Дмитра Галичина в Ню Йорку.

Д-р Роман Олесницький

Річні Загальні Збори 371-го Відділу УНС в Ірвінґтоні, Н. Дж.

25-го січня 1974 р., в приміщенні Українського Народного Дому в Ірвінґтоні, Н. Дж. при 140 Проспект Еве-ні, відбулись Річні Загальні Збори 371-го Відділу УНСоюзу. Звіти членів Управи, особливо предсідниці Стефанії Стеців, фін. секр. Ю. Баранюка і касира Лесі Назарук виказали, що Відділ в діловому році здобув 20 нових членів. Окрім приєднування нових членів, Відділ бере також живу участь в громадському житті на терені Нюарку і Ірвінґтону і є членом місцевого Відділу УККА. По уділенні абсолюторії Управі Відділу з признанням за успішну працю в приєднуванні нових членів і за участь в Союзовому Дні, вибрано Управу на рік 1974 до якої увійшли: голова — Стефанія Стеців, заступник голови — Володимир Шпирка, касир — Леся Назарук, фін. секретар — Ю. Баранюк; Контрольна комісія: голова — Клявдія Кіндзельська, Мирослав Дереш і Антін Феденишин — члени.

Н. Н.

НА ЮВІЛЕЙ УНСОЮЗУ

(Пісня)*

Вітай нам Батьку Союзовий
В цей ювілейний, славний день!
Живи щасливий та здоровий —
Тобі співаємо пісень!

Хай Тобі Членів прибуває
По-двісті тисяч в кожний рік!
Хай старше Членство не вмирає,
А молодь — вся Твоя повік!

Ти до нас фронтом повернися,
А ми до Тебе всі — лицем.
На Союзівку не скупися,
Тобі в Союзі всі будем!

Прийми ж, о, Батьку Союзовий
Цей ювілейний наш привіт!
До перемог все будь готовий,
Живи нам, Батьку, сотню літ!!

*(Цю пісню співала молодь на Союзівці на нуту „Ми, Українські Партизани".)

Іван Одежинський знов очолив 153 Відділ УНС у Філядельфії

Філядельфія (О. Л-ий). — В неділю, 27 січня ц. р. відбулися у власному вже будинку Пенсильвенійської Округи Українського Народного Союзу 20-ті річні Загальні Збори найбільшого в Окрузі 153-го Відділу УНС ім. Мишуги у Філядельфії, якими проводила Президія під керівництвом проф. д-ра Богдана Гнатюка як предсідника і мгра Богдана Артимишина як секретаря.

Довголітній і тепер уже активний голова Відділу Іван Одежинський поінформував про ріст Відділу і його значення в праці цілої Округи, чим Відділ теж значно причинився до здобуття Пенсильвенійською Округою знову, вже четвертий раз, звання першуна УНС у ЗСА. Цей 153-ий Відділ УНС у Філядельфії обходить цього року ювілей своєї 20-річної праці, як теж рівночасно ювілей 20-річної союзової праці голови Відділу І. Одежинського, який своєю інтенсивною організаційною працею у приєднуванні нових членів до різних Відділів УНС у Філядельфії став на чолі чемпіонів УНС. Ювілей Відділу плянується відповідно відзначити цього року, можливо навіть в часі 28-ої Конвенції УНС, що відбудеться в травні ц. р. у Філядельфії. Із точних і речевих звітів секретаря Відділу Івана Скіри і касира Миколи Прасіцького присутні довідалися, що стан членських поліс збільшився у 1973 р. на 67 нових членів, з яких найбільшу частину (55) приєднав голова Відділу. І так на день 31 грудня 1973 р. по відчисленні померлих і вибутих членів, Відділ об'єднував 697 фізичних осіб із 779 убезпеченевими полісами. Також у звітовому році сума понад 45 тисяч дол. зібраних і відпроваджених до Централі УНС членських вкладок була найбільшою за всі попередні роки.

На внесок голови Контрольної комісії, мгра Олега Лисяка Збори уділили уступаючій Управі Відділу абсолюторію з признанням та одноголосно перевибрали Управу на слідуючий рік в такому самому складі під проводом І. Одежинського як голови. На закінчення зборів головний контролер УНСоюзу проф. д-р Богдан Гнатюк побажав Відділові дальших успіхів у його союзовій і громадській праці у цьому ювілейному році.

Після річних Зборів відбулися перші місячні Збори Відділу, на яких вибрано згідно із статутом 3-ох делеґатів та 3-ох заступників делеґатів на 28-му Конвенцію УНС в такому складі: Іван Одежинський, Іван Скіра та Богдан Артимишин, заступники: Олександер Луцький, Микола Прасіцький та Матей Намака.

Річні Загальні Збори 214 Відділу УНСоюзу при УСТ „Чорноморська Січ"

Нюарк. — Тут в неділю, 17-го лютого відбулися в залі дому УСТ „Чорноморська Січ" 10-ті з черги звичайні річні Загальні Збори 214-го Відділу УНСоюзу, який існує при найбільшому і під сучасну пору, найактивнішому Українському Спортовому Т-ві поза Україною. Варто пригадати, що при Т-ві вже десятки років існує другий, 14-ий Відділ УНС.

Збори відкрив уступаючий голова 214-го Відділу — Б. Сольчаник, який запропонував порядок дня, що його одноголосно прийняли присутні члени. Дальше ведення Зборів перебрала вибрана Президія в складі: д-р С. Парубчак — голова, В. Маркусь — секретар. Після відчитання протоколу з попередніх Зборів і його прийняття, звітувала управа: голова Б. Сольчаник і організаційний та заступник секретаря, О. Твардовський. Згідно зі звітами на день Зборів Відділ начислюй 131 членів в цьому числі 87 старших і 44 молоді. В діловому році зорганізовано рекордове число нових членів, разом 25. Завдяки цьому наш Відділ вперше має право на висилку власного делеґата на цьогорічну 28-му Конвенцію УНС, власними силами. Секретарка Відділу А. Твардовська, провадила відділову кореспонденцію з Головною Канцелярією УНС і членством, виготовляла і пересилала на час місячні фінансові звіти і зібрані вкладки. Одержано 140 поштових посилок: листів, аплікацій, друків і ін., вислано 260 листів, карток-пригадок про час плачення вкладок і ін. Управа Відділу брала участь у збірці фінансів на СКВУ та Фонд Оборони Людських Прав. Управа Відділу співпрацювала з Комітетом Дня УНСоюзу в Бавнд Бруку на якому зорганізувала, як і в попередніх 3-ох роках, успішну спортову імпрезу, завдяки співпраці з Управою УСТ „Ч. Січ". Після звітів і короткої дискусії, на внесок Контрольної комісії, Збори одноголосно уділили уступаючій Управі абсолюторію і перевибрали Управу в такому складі: В. Сольчаник — голова, Є. Чижович – заступник, А. Твардовська — секретарка, В. Маркусь — касир, О. Твардовський — організатор. Контрольна комісія: мгр І. Хамуляк, голова, д-р С. Парубчак і інж. М. Яворський — члени. На конвенційного делеґата вибрано О. Твардовського, на його заступника д-ра С. Парубчака.

В короткій і діловій дискусії, що в ній взяли участь: д-р С. Парубчак, мгр

(Закінчення на стор. 6-ій)

КОНВЕНЦІЙНІ ДЕЛЕГАТИ УНСОЮЗУ Й КАНДИДАТИ НА НИХ! СТАТУТ УНС ВИМАГАЄ, ЩОБ КАНДИДАТ НА ДЕЛЕГАТА „ВИЯВИВ АКТИВНУ УЧАСТЬ В ОРГАНІЗАЦІЙНІЙ ТА РОЗВИТКОВІЙ ПРАЦІ УНС", А 80-РІЧНА ТРАДИЦІЯ ВИМАГАЄ ВІД КОЖНОГО ДЕЛЕГАТА ПРИДБАТИ ПЕРЕД КОНВЕНЦІЄЮ ЩОНАЙМЕНШЕ „ДЕЛЕГАТСЬКУ ДЕСЯТКУ" НОВИХ ЧЛЕНІВ УНС. ПОДБАЙТЕ ПРО НЕЇ НЕГАЙНО!

ЗАКЛИК ДО СТРИЯН

Комісія для збірки фондів на видання готового до друку Альманаху Стрийщини звертається до усіх земляків великої стрийської землі з закликом, скласти щедру пожертву на цю ціль, пересилаючи її касирові Комітету: Lev Shtynda, 1507 New Hyde Park Drive, New Hyde Park, L.I., N.Y. 11040.

Подайте йому свої нові адреси та адреси Вам знаних стриян, бо багато писем висланих Комітетом, із-за зміни адрес, повернулися. Якщо Ви не забули околиць, в яких Ви пережили молодість й бажаєте небаром одержати наш Альманах, відгукніться скоро й спонукайте до цього других.

о. ОМЕЛЯН МИЦИК, голова — ВОЛОДИМИРА ПАДОХ, секретарка

ПОВІДОМЛЕННЯ

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Федеральної Кредитової Кооперативи

„САМОПОМІЧ"

в Джерзі Сіті, Н. Дж.

що відбудуться під знаком 20-ліття існування,

в неділю, дня 24-го лютого 1974 року

о год. 3-ій по пол. в долішній залі

Українського Народного Дому

90 Фліт вул. в ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж.

ЗА УСТІЙНЕНИМ ПОРЯДКОМ НАРАД.

Присутність членів обов'язкова.

ДИРЕКЦІЯ

Найновіші картини та рисунки

АРКАДІЇ ОЛЕНСЬКОЇ-ПЕТРИШИН

26-го лютого до 9-го березня 1974

ГАЛЕРІЯ БОДЛІ
1063 Мадісон Евню
Ню Йорк

Вівторок - Субота
години: 10:00-5:30

ТІЛЬКИ ВІДКЛАДАНИЙ СИР ДОБРИЙ, КАЖЕ УКРАЇНСЬКА ПРИПОВІДКА. НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ ЖИТТЬОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СВОГО І СВОЇХ РІДНИХ НА ДРУГИЙ РІК. ЗАБЕЗПЕЧІТЬСЯ РАЗОМ ІЗ НИМИ ЩЕ В ЦІМ РОЦІ, ОЧЕВИДНО, В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ СОЮЗІ!

Джерзі Сіті й Околиця!

В п'ятницю, 1-го березня 1974 року

о годині 7-ій вечора

в приміщенні

Українського Народного Дому

при Fleet & Oakland Ave., Jersey City, N.J.

— відбудуться —

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНС

НАДГУДСОНСЬКОЇ ОКРУГИ

в яких повинні взяти участь члени Окружної Управи та Урядовці і конвенційні Делегати наступних Відділів:

з Джерзі Сіті: 25, 70, 170, 171, 196, 270, 275, 286 і 287; з Байон: 213 і 281.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Звіт з діяльности Окружної Управи;
2. Вибір нової Окружної Управи й Контрольної Комісії;
3. Обговорення конвенційної кампанії для осягнення 90,000 членів;
4. Обговорення відзначення 80-річчя УНСоюзу;
5. Доповіді головних урядовців;
6. Різне.

В зборах візьмуть участь:

ГОЛОВНІ УРЯДОВЦІ з канцелярії УНСоюзу та СТЕПАН ГАВРИШ, асистент орг. відд. УНС

ЗА УПРАВУ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ:

Мирон Сірий, гол. — Йосиф Зубрицький, секр.

Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗСА

ДЕВ'ЯТІ ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 23-го березня 1974 року

о годині 10-ій перед полуднем

в залі Українського Інституту Америки

2 Схід 79-та вулиця в Ню Йорку, Н. Й.

ПОРЯДОК НАРАД:

1. Відкриття Зборів.
2. Вибір Президії Зборів.
3. Вибір Комісій: а) Мандатної, б) Номінаційної, в) Резолюційної.
4. Прийняття протоколу попередніх Загальних Зборів.
5. Звіти: а) Управи, б) Ювілейного Комітету Відзначення Сторіччя НТШ.
6. Звіт Контрольної Комісії.
7. Запити і дискусія над звітами.
8. Ухвалення абсолюторії.
9. Схвалення змін організаційної частини статуту Товариства.
10. Вибір органів Товариства.
11. Плян праці й ухвалення рамкового бюджету на трирічну каденцію.
12. Прийняття резолюцій.
13. Закриття Зборів.

Якщо в назначеній годині не явиться приписане статутом число членів, Збори почнуться годину пізніше — з важністю винесених ухвал — без огляду на число присутніх.

УПРАВА НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА в ЗСА



КАРПАТСЬКИЙ ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ КЛЮБ
ГОЛОВНА УПРАВА

з глибоким сумом повідомляє своїх Членів і Симпатиків, що в дні 18-го лютого 1974 року, несподівано, відійшла у Вічність СВ. П. ДРУЖИНА ГОЛОВИ КАРПАТСЬКОГО ЛЕЩЕТАРСЬКОГО КЛЮБУ ІНЖ. РОМАНА ГАВРИЛЯКА

ЛІДА з ГОДОВАНЦІВ ГАВРИЛЯК

ПОХОРОН — в четвер, 21-го лютого 1974 р. о год. 9-ій ранку з української католицької церкви св. Михаїла в Йонкерсі, Н. Й., на український цвинтар в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

•

Приятелів і Знайомих просимо згадати ласкаво св. п. Ліду у своїх молитвах.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

•

Нашому Дорогому Голові-Сватові та всій Родині Покійної, складаємо щирі вислови глибокого співчуття.

•

Вшановуючи бажання Родини, замість квітів на могилу св. п. Ліди, просимо складати свої пожертви на фонд Українських Студій в Гарварді.

ГОЛОВНА РАДА
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА
і
СЕКЦІЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НТШ

у великому смутку повідомляють Членство НТШ і Прихильників вільної української науки, що 16-го лютого 1974 року відійшов у Вічність в Мюнхені, Німеччина, на 68-му році життя



сл. п. Проф. Д-р РОСТИСЛАВ ЄНДИК

визначний антрополог українського народу, дійсний член НТШ від 1933 року, член-основник Секції Історії України НТШ, ректор Українського Технічного Господарського Інституту, член Української Національної Ради, письменник і публіцист.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

•

Родині Покійного складаємо щирі слова співчуття.

У П'ЯТУ РІЧНИЦЮ НЕВІДЖАЛУВАНОЇ СМЕРТИ
Дорогого нашого МУЖА й БАТЬКА

св. п. сот. МИКОЛИ ФРИЗА-ВЕРНИГОРИ

кол. старшини УПА, командира рейду відділу УПА на Захід, провідного українського політичного і громадського діяча у Франції

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в церкві св. Михаїла в Йонкерсі, Н. Й.

у вівторок, 26-го лютого 1974 року

о год. 8-ій ранку

Приятелів та Знайомих просимо ласкаво згадати Покійного у своїх молитвах.

ДРУЖИНА, ДІТИ та РОДИНА

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього, дня 23-го січня 1974 р. в Боффало, Н. Й. відійшла від нас у життя Вічне, наша Найдорожча

МАМА, СЕСТРА, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

бл. п. ОЛЬГА з КРАСІЦКИХ ІЛЕВИЧ

членка С-ва Матері Божої Неустанної Помочі, вдова по бл. п. о. МИКОЛІ ІЛЕВИЧУ.

Похорон відбувся 26-го січня 1974 р. в Боффало, Н. Й.

Цією дорогою складаємо найщирішу подяку Високопреподобним Отцям, д-рові П. Івахові, С. Городецькому і В. Осташеві за участь та відправи похоронних обрядів.

Зокрема сердечна подяка о. шамб. д-рові Павлові Івахові, за духову опіку, за прощальні слова, як рівнож о. Степанові Городецькому і Його дружині Марії, яких поява зворушила нас до сліз, емиритові-священикові, учасникові Визвольних Змагань, які прибули з Рочестеру при помочі пароха церкви Богоявлення о. В. Осташа і доньки Ліди Хомяк до похоронного заведення.

Вислови сердечної подяки складаємо д-рові Іванові Мосійчукові за безкорисну та совісну лікарську опіку, як також Дорогому Вуйцеві проф. О. Залеському за теплі слова спогадів по нашій Матері.

Щира подяка дир. укр. радіопрограми В. Шарванові за безкорисне оголошення через радіо, а також п. В. Макухові за співучасть і спів у похоронних відправах.

Щиро дякуємо п-ні Вороняк і всім Паням за допомогу у влаштуванні поминок.

Подяка Всім, що жертвували на Служби Божі, що замість квітів жертвували на запасний фонд „Нашого Життя", за співчуття і Всім, хто чимнебудь прийшов нам з поміччю.

Щира подяка властителеві похоронного заведення п-ні Олі Слотюк, за взірцево влаштований похорон і її сердечність в нашім тяжкім болю,

Хай Бог благословить Вас усіх та нагородить сторицею.

В глибокому смутку:

син — РОМАН з Родиною
доньки: ТЕОДОЗІЯ ДЕПУТАТ з Родиною
АННА ДЕРЛИЦЯ з Родиною
СТЕФАНІЯ ГАВРИЛЮК з Родиною
МАРІЯ КНЯГИНИЦЬКА з Родиною
ЯРОСЛАВА БОЖЕМСЬКА з Родиною
сестра — СОФІЯ НЕЦІЛЬСЬКА з Родиною

ЧИ ВАША ДИТИНА ХОДИТЬ ДО УКРАЇНСЬКОЇ СВІТЛИЧКИ? ЗВЕРНІТЬСЯ У ЦІЙ СПРАВІ ДО ВИХОВНОЇ РЕФЕРЕНТКИ ВІДДІЛУ СУА, ЩО Є У ВАШІЙ МІСЦЕВОСТІ.

Ділимося сумною вістою з Українським Громадянством та Членами нашого Товариства, що 18-го лютого 1974 р. відійшов від нас на Вічний спочинок



БЛ. П. НАШ ЧЛЕН

Інж. ІВАН ДУХНИЦЬКИЙ

ПАРАСТАС буде відправлений в четвер, 21-го лютого ц. р. о год. 7:30 веч. в Fox John Funeral Home при 203 E. 201st Street, Bronx, N.Y. (D Train до 200 St. і Grand Concourse).

ПОХОРОН відбудеться в п'ятницю, 22 лютого 1974 року о год. 9-ій ранку, з церкви св. Покрови при 1745 Washington Avenue, Bronx, N.Y. на українське кладовище в Бавнд Бруку, Н. Дж.

•

Горем страдаючій Родині, складаємо найглибші співчуття.

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ ВІДДІЛ в НЮ ЙОРКУ

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Незабутнього

бл. п. Д-ра САВИ НИКИФОРЯКА

буде відслужена

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

у вівторок, 26-го лютого 1974 року

о год. 8:30 рано

в церкві св. Юра

при 7-ій вул. Схід в Ню Йорку, Н. Й.

Рідних, Приятелів і Знайомих просимо згадати Покійного в своїх молитвах.

АННА — вдова з Родиною

Замість квітів на могилу

бл. п. Ольги з Красіцких Ілевич

на запасний фонд „Нашого Життя" Управа і Членки 49-го Відділу СУА ім. О. Басараб в Боффало, Н. Й. і Приятелі зложили 45.00 долярів.

Всім Жертводавцям щире Спасибі складає

РОДИНА

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

24-го січня 1974 року, на Українському Православному Цвинтарі в Савт Бавнд Брук, після похорон

сл. п. д-ра Костя Костевича Паньківського

відбулася жалібна трапеза, на якій присутні виявили бажання скласти пожертви, замість квітів на свіжу могилу Покійного, на Українську Вільну Академію Наук у США і на Енциклопедію Українознавства НТШ.

Це побажання підтримав з боку родини Покійного інж. М. Пежанський, в збірку пожертв перевів п. Григорій Яремчук.

Пожертви на Українську Вільну Академію Наук у США склали:

$100.00 — д-р Святослав Шеремета;
по $50.00 — п. Ірена Мриц, інж. Михайло й Любомира Пежанські;
по $25.00 — д-р Микола і Ольга Кузьмович, д-р Юрій і Віра Кушнір, д-р Богдан і Тамара Мриц, п. Микола і Марія Савицькі, п. Григорій Яремчук;
$20.00 — п. Іванна Джус;
по $15.00 — п. Орест і Христина Ганас, д-р Стефан і Володимира Ріпецькі, п. Маруся Ріпецька Яцушко, ред. Іван Світ;
по $10.00 — п. Варвара Бакало, п. Іван і Олександра Гаєвські, п. Любов Дражевська, проф. Мирослав і Марія Лабуньки, д-р Теодосій Сендзик, д-р Борис і Марія Ржепецькі, п. Уляна Старосольська, п. Серафима Рекшинська, п. Андрій і Евгенія Чапельські, п. Ганна Шерей, п. Ольга Федак Шепарович;
по $5.00 — п. Дмитро Бакум, проф. Василь Завітневич, д-р Володимир Сенежак;
$3.00 — д-р Григорій Ничка.

Управа Української Вільної Академії Наук у США висловлює щиру подяку всім Жертводавцям за пожертви на вшанування пам'яті Покійного. Щиро дякуємо інж. Михайлові Пежанському та п. Григорію Яремчукові — за сприяння і переведення збірки пожертв.

УПРАВА УВАН у США

КОНЦЕРТОВЕ ТУРНЕ УКРАЇНСЬКИХ ЕВРОПЕЙСЬКИХ АНСАМБЛІВ (СУБ) З ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ

під ласкавим патронатом Ради для Справ Культури при СКВУ, УККА й КУК

ХОР „ГОМІН"

Диригент ЯРОСЛАВ БАБУНЯК. Акомпаньятор ВІЛЬЯМ ДЖОНС

Хор „Гомін" першун численних Міжнародних Фестивалів і т. д. — Носій української пісні в Европі останніх 25 років.

1. МОНТРЕАЛЬ — у СУБОТУ, 16-го БЕРЕЗНЯ 1974 р., о год. 8-ій вечора
   Заля: PLATEAU HALL, 3710 Calixa La Vallee, Montreal, Que.
2. ТОРОНТО — у НЕДІЛЮ, 17-го БЕРЕЗНЯ 1974 р., о год. 4-ій по пол.
   Заля: MASSEY HALL, Toronto, Ont.
3. ГАМІЛЬТОН — у ВІВТОРОК, 19-го БЕРЕЗНЯ 1974 р., о год. 7-ій вечора
   Заля: Гляди місцеві оголошення.
4. БОФФАЛО — у СЕРЕДУ, 20-го БЕРЕЗНЯ 1974 р., о год. 8-ій вечора
   Заля: McKINLEY HIGH SCHOOL AUDITORIUM, 1500 Elmwood Avenue
5. РОЧЕСТЕР — у ЧЕТВЕР, 21-го БЕРЕЗНЯ 1974 р., о год. 7:30 вечора
   Заля: EAST IRONDEQUOIT CENTRAL SCHOOL, 2300 Ridge Road, E. Rochester, N.Y.

НАРОДНИЙ БАЛЕТ „ОРЛИК"

Хореографи: ДМИТРО ПАРАДЮК і МАРІЯ БАБИЧ

„Орлик" першун численних Міжнародних Фестивалів і т. п. Гідний представник українського танку в Европі за останні чверть століття.

6. СИРАКЮЗИ — у П'ЯТНИЦЮ, 22-го БЕРЕЗНЯ 1974 р., о год. 8-ій вечора
   Заля: NOTTINGHAM HIGH SCHOOL AUDITORIUM
   Meadowbrook Drive, Syracuse, N.Y.
7. ФІЛЯДЕЛЬФІЯ — у СУБОТУ, 23-го БЕРЕЗНЯ 1974 р., о год. 6:30 вечора
   Заля: CENTRAL HIGH SCHOOL, Ogontz & Olney Sts., Philadelphia, Pa.
8. НЮ ЙОРК — у НЕДІЛЮ, 24-го БЕРЕЗНЯ 1974 р., о год. 4-ій по пол.
   Заля: FASHION INSTITUTE, 225 West 24th St., New York, N. Y.
   Квитки до набуття — Арка і Еко.
9. ЙОНКЕРС — у ВІВТОРОК, 26-го БЕРЕЗНЯ 1974 р., о год. 7-ій вечора
   Заля: УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
   301 Palisade Avenue, Yonkers, N.Y.
10. ПІТТСБУРГ — у СЕРЕДУ, 27-го БЕРЕЗНЯ 1974 р., о год. 7:30 вечора
   Заля: CARNEGIE MUSIC HALL, Forbes Ave., Oakland, Pittsburgh, Pa.

ВОЛОДИМИР ЛУЦІВ

(гість-артист),
міжнародної слави тенор і бандурист

11. КЛІВЛЕНД — у П'ЯТНИЦЮ, 29-го БЕРЕЗНЯ 1974 р., о год. 7:30 вечора
   Заля: PARMA SENIOR HIGH SCHOOL AUDITORIUM, 6285 West 54th Street, Parma, Ohio
12. ДЕТРОЙТ — у СУБОТУ, 30-го БЕРЕЗНЯ 1974 р., о год. 7:30 вечора
   Заля: Гляди місцеві оголошення
13. ЧИКАГО — у НЕДІЛЮ, 31-го БЕРЕЗНЯ 1974 р., о год. 3-ій по пол. і 7-ій веч.
   Заля: CHOPIN SCHOOL AUDITORIUM, Rice & Western Aves., Chicago, Ill.

- Квитки вступу можна набувати в кожній театральній залі у день концерту, як також наперед в українських книгарнях, крамницях, тощо.
- За місцем виступів у Гамільтоні і Детройті, прошу слідкувати за оголошеннями на місцях.

НА ПОЧАТКУ БУЛО СЛОВО...

(Продовження зі стор. 2-ої)

пішно розвивати свою діяльність, треба доконче закупити, або взяти на виплату дім в тому місті, яке вважалося б за найвідповідніше, і такий дім назвати „Народний Український Дім". В народнім домі заложити крамницю з церковними речами та з українськими книжками всякого роду, як теж агентуру продажу шифкарт і пересилки грошей до старого краю.

Браття дорогі! Якщо б ви знали, скільки тисяч долярів заробляють чужинці від українського або словацького народу річно на книжках, на шифкартах і висилці грошей, то ви б не дали віри! Чи не краще було б, коли б цей гріш діставався в руки робітників і до робітничої каси? Подумайте самі, чи не мала б каса Народного Українського Союзу впродовж кількох років яких 25,000 долярів, якщо б ми всі взялися за руки і кожний про це подбав?

Просимо подумати, скільки то є в самім Ню Йорку чужих агентур, і кожний такий чужинець робить тисячі, а наша одна українська агентура не могла б заповнити касу Союзу для добра важко працюючого робітництва?

Сьогодні з тяжкою бідою приходиться поставити яку українську церковцю і треба йти жебрати. Але чи не краще було б мати свою народну касу і дати запомогу бідній церковці? Нове українське покоління росте тут, в Америці, мов ті гриби по дощі, і нема кому подумати про майбутнє української молоді. Що з неї буде, як вона не вмітиме по-українськи читати і писати, як не знатиме української історії, як не буде знати українського катехизму?

Завданням Народного Українського Союзу було б подбати про це, розвідати, в якім місті скільки є українських дітей в шкільному віці і чи самі люди можуть дати утримання учителеві, а якщо ні, тоді треба їм допомогти в тому ділі.

Знаємо вже наперед, що нашу думку, нашу мисль, наше предложення привітає український нарід по всій Америці, але також сподіваємось того, що буде багато таких, які в своїй дурній голові подумають, що того всього непотрібно.

Нехай буде, що буде, ми сміливо кличемо до народу українського: „Народе, повір, повір нашим мислям нашій душі! Богом святим, що на небі, клянемось, що тільки твого добра бажаємо. Встань з гробового сну, пізнай, хто тобі брат і хто тобі рад, маєш очі — подивися, що діється довкруги тебе, як усі тебе за ніщо мають, тільки твою працю, потом і кров'ю политу, цінять, бо вона приносить їм користь. З твого невігластва, з твоєї глупости багатіють, а ти, мій чоловіче, спускайся глибоко в майни, або, як чорний віл, тягни троки у фабриці та заробляй на чужих: на корти, на жидів, на довги старого краю. Але коли захворієш і в тяжких болях умреш, треба жебрати поміж своїми людьми, як на того бідного Лазаря, щоб грішне тіло не викинули гайворонам на болотнистій млаці, але щоб по-християнському звичаю в гробі поховали і хрест надії на воскресення мертвих поставили.

В сильній вірі і надії думаємо, що наш голос не буде голосом вопіющого во пустині і що наші дорогі українці піднесуть свій голос в тій справі та нам напишуть.

Якщо б наші краяни цю так важливу і пекучу справу заспали, на нашу патріотичну відозву жадно відповіді не дали, тоді дали б дуже сумне свідоцтво духової слабости й недбальства. Але ми в це не віримо, бо наш нарід піднесе свій могучий голос і з усіх сторін відізвуться українці та скажуть: нам треба Народного Українського Союзу, нам треба пізнатись і про свою біду порадитись, нам треба триматися купи, нам треба спільними силами працювати над поліпшенням нашої долі в далекій чужині, нам треба, щоб марно не пропасти!"

Так і сталося. Пізніша історія дає багато доказів на те, що своє збереження, як окремої національної спільноти американські українці завдячують у великій мірі самому Українському Народному Союзові, ідею якого видвигнув у „Свободі" також і її основоположник та перший редактор, о. Григорій Грушка, справжній „Вашингтон" для Американської України.

(Закінчення буде)

ЩЕ ПРО „УКРАЇНУ — ЧЛЕНА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Москві, а не провінційно-республіканська в Києві.

Коли ідеться про третій атрибут державности, то і в цьому помішання понять і неясність, бо за 21-ою статтею конституції СССР „кожний громадянин союзних республік є громадянином СССР". Тобто тут говориться про подвійне громадянство і подвійну льояльність, що не є передбачені засадами міжнародного права в його визначенні атрибутів суверенної державности. А стаття 123-тя говорить про абсолютну рівність всіх громадян Совєтського Союзу на всіх його територіях. На основі цієї статті москаль, сибіряк, карело - фін, лотиш або чуваш мають в Україні ті самі права, що й кожний її мешканець (громадянин).

В умовах такого помішання понять Москва найголосніше кричить про суверенність Української ССР для своїх політичних цілей.

Певно, що членство Української ССР є користим етапом для будучого постання і визнання колись направду суверенної Української Держави. Але воно само такої суверенности не створює. А говорення, що, мовляв, є українська держава сьогодні, і що тільки нам її влада не подобається і її хочемо замінити, є некорисне з багатьох причин.

Поперше, таке ствердження спирається на фікції і неправді, і ніхто не є такий наївний, щоб у це повірити.

Подруге, якщо є українська держава з нам немилим режимом, так при чому тут москалі і чому ми проти них. Перестаньмо говорити про московський імперіялізм, а реально подивімся на наші власні недотягнення, а зокрема добачуймо головну вину в наших таки українських комуністах, які насадили в Києві такий жахливий режим.

Потретє, говорячи про державність і суверенність Української ССР ми послаблюємо себе морально в змаганні за визволення від чужого поневолення, бо мимоволі цим створюється, а то й підсилюється фікція, що українська держава існує і що за неї немає потреби боротися. А організувати переворот проти власної влади не може бути таким популярним і емоційним кличем, як гасло боротьби проти чужого окупанта.

Почетверте, приймаючи реалітет державности Української ССР, ми просто єднаємося з ідентичною пропагандою Москви. Ми допомагаємо Кремлеві в його намаганнях схаотизувати поняття політичної дійсности на Сході Европи і досягти ще більшого збаламучення.

І хоч шановний автор статті, яку ми згадували, пише, „щоб не ширилося баламутство", ледве чи своїми статтями не викликав він таки протилежного ефекту. А при тому пригадаємо собі слова Фостера Даллеса, який ствердив, що, якщо Україна стане самостійною, її визнають впродовж 24 годин. Дійсність і факти промовляють в політиці, а не теоретизування про фікційні визнання рівности чи суверенности.

Студенти у Філядельфії вшановують пам'ять Крутянських Героїв

Філядельфія. — В неділю 24-го лютого ц. р. відбудеться у Філядельфії відзначення 56-ої річниці Крутянського бою, в якому українська молодь — студенти й юнаки виступили із зброєю в руках в обороні рідної своєї Української Держави і склали свої голови за її буття й тривання. Вечір влаштовують: Українська Студентська Громада в Філядельфії і Товариство Української Студіюючої Молоді ім. Міхновського (ТУСМ) під протекторатом УККА (Від. Філядельфія). В програмі вечора: студентський форум з темою Крутянського чину, рецитації поем у виконанні студентів та фортепіянова точка у виконанні нашої молодої піяністки Лідії Артимів. Крім неї виконавцями вечора будуть: Ірина Палевіч, Роман Петик, Ігор Мірчук, Марко Тарнавський, Зорянна Луцька, Дора Варварів, Надія Дякун, Олесь Лабунька та Максим Тарнавський. Студенти - виконавці сподіваються, що їхні колеги й члени усіх молодечих організацій „Пласту" СУМА, ОДУМУ, „Зарева" і старші громадяни візьмуть численну участь у вечорі, що відбудеться 24 лютого, о год. 4-ій по полудні в залі „Тризуба" у Філядельфії.

Ганна Колесник продовжує турне

Нюарк, Н. Дж. — Меццо-сопрано Ганна Колесник, після короткої недуги спричиненої вірусовою інфекцією, продовжуватиме концертове турне по осередках українського поселення в ЗСА. Згідно з проголошеним пляном, Ганна Колесник виступить в п'ятницю, 22-го лютого, в Гемпстеді, Лонг Айленд, у концерті, що його влаштовує місцевий відділ УККА, в українському парафіяльному Осередку в Юнійонделі. Концерт заповіджений на 7:30 вечора. В суботу, 23-го лютого, Ганна Колесник концертуватиме в Рочестері, а в неділю, 24-го лютого, в Боффало.

Після успішних концертів в Чикаґо і Детройті, 9-го і 10-го лютого, Ганна Колесник, її чоловік Володимир та племінник-акомпаньятор Володимир Ратушний прибули до Філядельфії, де відбули зустріч з представниками місцевої громади. Але напередодні концерту Ганна Колесник захворіла і мусіла навіть піти до лікарні. Це й було причиною відкликання заповіджених концертів у Філядельфії в суботу, 16-го лютого, і в Пітсбурґу в неділю, 17-го лютого. Після короткого побуту в лікарні, Ганна Колесник повернула до Нюарку минулої середи та почала приготовлятися до дальших концертів.

Посмертна згадка

(Пам'яті мого найдорожчого брата Ярослава Данилишина)

З глибоким смутком повідомляю рідних, приятелів, знайомих та всіх громадян Журавенщини, що дня 27-го січня 1974 р. відійшов у вічність бл. п. Ярослав Данилишин, який помер несподівано на 63-му році свого трудолюбивого життя. Покійний народився 23-го квітня 1911 року в свідомій селянській родині села Тарнавка, повіт Жидачів, Західня Україна, де проживав до вибуху Другої світової війни.

Від року 1948 проживав в Ню Йорку серед української спільноти в Мангатені де втішався пошаною всього громадянства як ввічливий та жертвенний громадянин, що до останнього дня свого життя щедро піддержував всі збірки на наші громадсько-національні потреби, як рівнож постійно допомагав своїй рідні в Україні та братові і сестрі в Арґентині. Св. п. Ярослав Данилишин був лагідної вдачі, завжди усміхнений та ввічливий і до всіх дуже коректний, чим з'єднував собі пошану та прихильність всього свого окруження та всіх громадян Стрийщини, яких поважне число живе в метрополії великого Ню Йорку.

Похоронні приготування та відправи започатковано вже з приїздом брата, дня 1-го лютого в Похоронному заведенні П. Яреми, де о годині 8-ій відбувся Парастас при участі двох священиків парохії св. Юра та великого числа знайомих та краянів, які прибули громадно, щоб належно вшанувати пам'ять Покійного. Похорон відбувся в суботу, 2-го лютого о годині 9.30. Тлінні останки Покійного перевезено до церкви св. Юра в Ню Йорку де відбулася поминальна Служба Божа, а відтак валкою авт відпроваджено тіло Покійного на місце вічного спочинку. Прощальне слово над домовиною висловив М. Салдан, який підчеркнув добрі риси Покійного, як привітного та щиросердечного, жертвенного та ввічливого громадянина. Похоронено його на українському цвинтарі у Бавнд Бруку, Н. Дж., де рівнож буде поставлений відповідний пам'ятник уфундований родиною Покійного.



Св. п. Ярослав Данилишин

Після похорону в залі Народного Дому при 2-ій Аве. відбулися поминки при участі найближчих друзів та брата Михайла, що телефонічно викликаний приїхав з Арґентини, щоб відпровадити на місце вічного спочинку одного із 5-ти молодших своїх братів. Його супроводжали шваґри Качанівські, що живуть у Вест Патерсоні, та другий шваґер Петро Бойчук, що приїхав з Канади. Під час поминків згадували ще Покійного інж. Михайло Бурчак та М. Салдан підтверджуючи його жертвенність та ввічливість. М. Салдан запропонував, щоб замість квітів на могилу Покійного зложити пожертви на побудову нової церкви в Ню Йорку. Зложено 100.00 дол., які передано згідно з призначенням.

На закінчення забрав слово ще брат Покійного Михайло, висловлюючи глибоку вдячність всім громадянам, що приймали участь в Парастасі та похоронах. Нехай цих кілька скромних слів будуть китицею нев'янучих квітів на могилу Покійного, а гостинна земля Великого Вашинґтона нехай буде Йому легкою.

М. Д.

Річні Загальні Збори 214 Відділу...

(Продовження зі стор. 4-ої)

І. Хамуляк, В. Маркусь, Б. Сольчаник і ін., висловлено критичні зауваження під адресою Гол. Уряду, який при розподілі фінансових дотацій цим Відділам, що існують при Українських Спортових Т-вах, признав УСТ „Ч. Січ" тільки 100 дол., в цей час, як багато менші подібні осередки одержали трикратно вищі суми. Беручи під увагу факт, що УСТ „Ч. Січ" гуртує понад 250 спортовців в своїх 11-ти ланках, велика більшість з яких є членами обидвох наших Відділів, як і це, що багато них спортовців виступає на імпрезах УНС і Союзівці та завеликі організаційні успіхи, УСТ „Ч. Січ" — належалася найбільша дотація.

Англомовні члени Відділу висловили критику під адресою „Юкрейнієн Віклі", в якому вони не знаходять зовсім, хоч би коротких вісток з спортової активности дружин „Ч. Січі" в яких вони виступають.

Поодинокі члени висловили теж побажання до щоденника „Свобода", який вони хочуть бачити, всестороннім, якщо йдеться про трактування українських організацій різних напрямків.

О. Твардовський

УЛТ ПА в Іллиной відбуло збори

Українське Лікарське Товариство Північної Америки-Відділ Іллиной відбуло з черги 19-ті загальні збори в неділю, 9-го грудня м. р. в приміщенні ресторану Циппрес, в Гінсдейл, Іллиной. Сходини, на які прибули понад 60 членів, відкрив голова д-р Василь Марчук, вітаючи присутнього голову центральної управи УЛТПА д-р Юрія Кушніра з Ню Йорку, голову — електа УЛТПА д-р А. Хрептовського, представників українського Ветеринарного Т-ва та Інженерів. Однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять 4-ох лікарів, колись активних членів нашого Відділу, які померли в 1973-му році, а саме: бл. п. д-ра Віктора Сайкевича, д-ра Василя Шиманова, д-ра Романа Ковальського і д-ра Осипа Жидяка.

На предсідника зборів обрано д-ра Александра Фарійона і двох секретарів, а саме: д-ра Пилипа Демуса і д-ра Михайла Головатого. Уступаюча Управа склала звіт про дворічну діяльність. Присутні привітали звіт уступаючого голови довгими оплесками, бо д-р В. Марчук передусім докладав всіх зусиль, щоб у Відділі запанував дух взаємної пошани, згоди та братолюбія. Завдяки його головству зібрано 8,750 дол. на українську Катедру в Гарвардському університеті, покращано співпрацю з Т-вом Ветеринарів та Інженерів, докладено багато старань, щоб наша молодь брала активну участь у нашому професійному та суспільному житті. Завжди запрошувано студіюючу молодь на наші імпрези та ширші сходини. Уступаючий голова д-р Василь Марчук зокрема дякував Комітетові пань на чолі зі Зіркою Цимбалістою за їхню корисну працю для Т-ва та української спільноти та прикінці й своїй дружині Оксані за її підтримку, поради та працю нашого Відділу, а новій Управі побажав ще кращих успіхів.

Іллинойський Відділ є одним із найбільших Відділів УЛТПА на тім континенті, бо нині нараховує 148 членів, а саме: 119 лікарів, 10 зубних лікарів, 17 фармацевтів і 2-х споріднених професій. За минулі два роки членство нашого Відділу збагатилося на 27 нових лікарів та на одного зубного лікаря. Медично- студентська громада в Іллиной нараховує 31 студентів медицини, дентистики і фармації, організацію якої треба завдячувати д-ві П. Пундієві.

На пропозицію Контрольної комісії д-ра М. Харкевича і д-ра М. Сасика уділено абсолюторію уступаючій Управі з похвалою. Нову Управу на наступні два роки обрано в такому складі: д-р Григорій Щербанюк — голова, д-р Ераст Бурачинський —заступник голови, д-р Михайло Головатий — заступник голови, д-р Анатоль Литваківський — голова елект, д-р Роман Орищкевич — секретар, д-р Модест Ріпецький — скарбник, д-р Павло Пундій — організаційний референт для студентів та член управи, д-р Пилип Демус — член Управи, д-р Мирослав Коленський — член Управи, д-р Марія Фішер - Слиш — член Управи, д-р Лідія Клодницька-Процик — член Управи, д-р Василь Марчук — Контрольна комісія, д-р Тома Воробець — Контрольна комісія, д-р Семен Кочій — Контрольна комісія.

Новообраний голова, д-р Григорій Щербанюк привітав збори, подякував за вибір та сказав, що його метою є об'єднати всіх наших лікарів, зубних лікарів та всіх із споріднених професій, та обов'язком нас всіх, говорив новообраний голова, буде треба звертати увагу на нашу молодь, заохочувати їх до медичних студій, допомагати їм в студіях тут в ЗСА чи за кордоном. Д-р Г. Щербанюк прохав всіх членів про допомогу в праці нової Управи, дякував д-ві Ю. Кушніреві голові УЛТПА, який прибув з Ню Йорку спеціяльно на наші збори, та запевняв ветеринарних лікарів та інженерів про ще ближчу співпрацю з ними.

Д-р Юрій Кушнір Голова УЛТПА сказав, що він вважає, що рішення 15-их Загальних Зборів перенести Центральну Управу до Чикаго (по 25 роках в Ню Йорку) було правильне. Сьогодні Українське Лікарське Т-во Північної Америки нараховує 800 членів. Д-р Юрій Кушнір говорив про найближчий Науковий З'їзд Українських Лікарів, що відбудеться у Вашінґтоні, ДС про стипендії для нашої студіюючої молоді, про те що вже цього року вийде перший том Лікарського Альманаху, якого редактором є проф. д-р Ілюк. Д-р Юрій Кушнір сказав, що УЛТПА старалося анґажувати себе в громадське життя з тенденцією безпартійности і без уваги на віровизнання.

На кінець д-р Григорій Щербанюк дякував д-ві Ю. Кушніреві за слово та закриваючи збори пригадав та запрошував всіх членів та гостей на традиційний баль і презентацію дебютанок нашого Відділу, що відбудеться в суботу 23-го січня ц. р. в залі Гренд Вол Рум в готелі Конрад Гілтон, тут в Чикаго. За запрошеннями — голоситися до секретаря Відділу, або комітету тел. 486-7-730.

Д-р Роман Орищкевич
Чикаго, Іллиной

Український Літературно Мистецький Клюб
Ню Йорк 149-2 Аве.

З Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в приміщеннях цього ж Клюбу, з рамени Об'єднання Українських Письменників „Слово" та з Літературно - Мистецького Клюбу, в п'ятницю 22-го лютого ц. р. о 7-ій год. вечора, відбудеться літературний вечір відомого письменника Івана Ікера-Керницького з нагоди появи його книжки „Будні і неділя". У програмі вечора братимуть участь: Марта Кокольська - Мусійчук, Євгенія Чапельська, Йосип Гірняк, Іван Кедрин-Рудницький, Ґриґорій Костюк, Лука Луців і Микола Понеділок.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 23-го ЛЮТОГО 1974 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори С-ва ім. св. Ольги 397 Відд. о год. 4-ій по пол. в залі Народного Дому при 847 Північ Френклів вул. На порядку: вибір делегатів на 28 Конвенцію УНС. Після Місячних зборів відбудуться Річні, зі звітом уступаючої Управи та вибором нової на 1974 р. — Управа.

НЕДІЛЯ, 3-го БЕРЕЗНЯ 1974 р.

МІННЕАПОЛІС, Мінн. Річні загальні збори 345 Відд. о год. 12-ій дня, зараз по Сл. Божій у приміщенні нової авдиторії укр. правосл. церкви св. Арх. Михаїла. Проситься чл. прибути на збори. — М. Каркоць, секр.

БОСТОН, Масс. Річні збори Т-ва ім. Є. Коновальця 238 Відд., зараз по Сл. Божій в парафіяльній залі церкви св. Андрія при Форест Гілс станції. На порядку: відправа Панахиди по померлих членах, звіт Управи і вибір нової на 1974 р. і вибір делеґатів і заступників на 28 Конвенцію УНС. Проситься чл. прибути. — В. Литвинов, рек. секр.

ТАРЗАН, Ч. 7074, Ітові грозить небезпека!

TARZAN FINDS JOY IN WATCHING HIS PROTEGE STALK THE PREY-ESPECIALLY WHILE SITTING IN THE SHADE...

THE YOUNG ONE HAS ABSORBED HIS LESSONS WELL- APPROACHING THE GAME FROM DOWNWIND...

ON THIS CHOICE REPAST!

Тарзанові приємно дивитися, як його протеже підкрадається до своєї здобичі — особливо, коли Тарзан сидить в тіні дерева...

Молодий хлопець добре запам'ятав лекцію, бо підкрадається до дичини проти вітру...

Але інший звір має намір поласувати цією смачною їжою!